

Gjerstad kommune

Handlingsprogram 2019-2022

Årsplan 2019

Rådmannens forslag 27.11.2018 - legges ut til offentlig ettersyn

Innhold

1.0 INNLEDNING.....	3
2.0 KOMMUNEPLANENS FØRINGER.....	7
2.1 Omsorg og helse.....	7
2.2 Oppvekst og utdanning.....	8
2.3 Senterutvikling.....	9
2.4 Befolkningsutvikling.....	9
2.5 Arbeid med kommunal planstrategi.....	10
3.0 FAGOMRÅDER DIREKTE UNDER RÅDMANNEN.....	12
3.1 Barnehagemyndighet og skoleeier.....	12
3.2 Samfunnsmedisin.....	12
3.3 Samfunnssikkerhet og beredskap.....	12
3.4 Folkehelse.....	13
4.0 KOMMUNEORGANISASJON.....	15
4.1 Personalarbeid, arbeidsgiverpolitikk og utviklingsarbeid.....	15
4.2 Likestilling og mangfold.....	15
4.3 HMS-arbeid.....	15
4.4 Internkontroll.....	16
4.5 Lønnsforhandlinger.....	16
4.6 IKT/telefoni.....	16
5.0 ØKONOMISKE RAMMEBETINGELSER.....	17
5.1 Innledning.....	17
5.2 Generelle rammebetingelser.....	17
5.2.1 Statsbudsjettet.....	17
5.2.2 Befolkningsutvikling.....	17
5.3 Gjerstad kommunes økonomiske situasjon.....	18
5.4 Disposisjonsfond.....	18
5.5 Driftsbudsjett og rammer til enhetene.....	18
6.0 INVESTERINGSPROGRAMMET.....	22
7.0 DRIFTSDEL.....	23
7.1 Resultatenhetenes 4- og 1-årsplaner.....	23
7.1.1 Administrasjonsheten.....	23
7.1.2 Politisk virksomhet.....	25
7.1.3 Enhet for skole.....	25
7.1.4 Visedal barnehage.....	29
7.1.5 Enhet for Pleie og omsorg.....	32

7.1.6	NAV Gjerstad.....	34
7.1.7	Familiehuset	36
7.1.8	Samfunnsenheten	39
7.1.9	Barneverntjenesten Øst i Agder.....	47
7.2	Gjerstad kirkelige fellesråd	50
8.0	INTERKOMMUNALE SAMARBEIDER.....	52
9.0	VEDLEGG.....	54
Vedlegg 1	Barnehage – betalingssatser 2019.....	54
Vedlegg 2	SFO (skolefritidsordningen) – betalingssatser 2019	55
Vedlegg 3	Pleie- og omsorg – betalingssatser 2019	56
Vedlegg 4	Borgerlig vigsel i Gjerstad kommune.....	57
Vedlegg 5	Kontrollutvalgets forslag til budsjett for kontroll, tilsyn og revisjon 2019.....	58
Vedlegg 6	Gebyrer/leiepriser/tomtekostnader i Gjerstad kommune 2019.....	61
6.1	Utleie 2019	61
6.2	Kommunale gebyrer 2019.....	64
6.3	Tomter 2019	66
6.4	Plan, bygg og eiendom 2019	67

1.0 INNLEDNING

Rådmannen legger med dette frem forslag til handlingsprogram 2019 – 2022 og budsjett 2019. Gjerstad kommune skal forvalte fellesskapets ressurser til beste for innbyggerne og bidrar hver dag til å løse viktige samfunnsoppgaver. Innbyggerne skal få så gode tjenester som mulig innenfor de rammene kommunen har.

Handlingsprogram 2019 - 2022 og Årsplan 2019 legger de økonomiske rammene for Gjerstad kommunes drift og virksomhet de neste 4 årene. Dokumentet inneholder budsjett for 2019 og handlingsprogram til og med 2022. Kommunens forventede totale inntekter og utgifter for disse årene vises i budsjettskjema 1A (enhetenes inntekter fremgår ikke her).

De enkelte enhetenes rammebudsjetter for perioden 2019 – 2022 går frem av budsjettskjema 1B. Dette er nettorammer, som viser hvilke beløp enhetene får tildelt av de frie inntektene når egne inntekter er trukket fra. Investeringsprogrammet med investeringsbudsjett for 4 år fremover, viser vedtatte og planlagte tiltak, samt nødvendig lånebehov.

Utfordringer

Gjerstad kommune har en meget stram kommuneøkonomi som krever fast styring og effektiv ressursutnyttelse, dette vil bare bli enda tydeligere i årene fremover. Fra og med 2017 har inntektssystemet for kommunene gjort det stadig vanskeligere år for år å være liten kommune. Inntektssystemet fungerer i dag som et virkemiddel for å tvinge frem kommunesammenslåinger. Gjerstad kommune har et enstemmig kommunestyrevedtak fra juni 2016 på at kommunen er åpen for å vurdere forslag om sammenslåing med kommuner rundt oss, og at Gjerstad kommune må anses som "ufrivillig" liten.

Kommunen må ha enda sterkere fokus på effektivitet og nye løsninger innenfor tjenesteområdene samtidig som kommunens attraksjonskraft skal styrkes.

I tillegg til problemstillingene rundt inntektssystemet, har Gjerstad kommune noen andre klare utfordringer som i sterk grad påvirker driftsbudsjettet vårt - nå og i fremtiden.

Befolkningstallet i Gjerstad kommune er stort sett stabilt, men med en stadig eldre befolkning. Det vil derfor være viktig for kommunen å tiltrekke seg yngre familier, dette vil kreve at politikere og administrasjon sammen ser etter nye måter å oppnå dette på.

Antall innbyggere under 16 år har gått tilbake med 86 personer siden 2010. Det betyr at barnetallet synker, noe som i seg selv er negativt. Samtidig er det denne aldersgruppa, sammen med de aller eldste, som gir størst uttelling i beregningsnøkkelen for folketallet i det statlige rammetilskuddet.

Ser vi på befolkningsfremskrivningen (SSB) frem til 2030 for antall eldre over 70 år viser tallene en økning på ca 150 personer i Gjerstad sammenlignet med 2018. Den fremtidige demografiske utfordringen betyr at kommunen må håndtere en stor økning i antall mennesker som har behov for pleie- og omsorgstjenester, samtidig som antall personer i yrkesaktiv alder blir færre. Befolkningsutviklingen de neste 10 – 20 årene viser at flere må ta ansvar for eget liv. De kommunale tjenestene må bidra til at det skjer en dreining fra passiv hjelp til aktiv mestring. Spørsmålet må være; "hva er viktig for deg?" istedenfor å "fortelle" brukeren hva han eller hun trenger. På den måten er målet å jobbe seg bort fra den passive mottakerrollen til aktiv medvirkning. Fremtidige helse- og omsorgstjenester må gis på en annen måte enn i dag. Gjennom å tilrettelegge for mestring av sykdom og nedsatt funksjonsevne, er målet å sikre den enkeltes mulighet til å leve og bo selvstendig i egen bolig.

Økonomiske utfordringer krever tøffe omstillingsprosesser. Innenfor flere av kommunens tjenesteområder må det i enda større grad legges vekt på innovasjon og utvikling av tjenestene. Det betyr å tenke enda mer helhetlig, ta i bruk ny teknologi og jobbe enda smartere.

Kommunen må i vesentlig større grad enn tidligere jakte etter effektive løsninger, søke ny kunnskap og innovative tiltak i samarbeid med andre samfunnsaktører. Kommunens ledere har et særlig ansvar for å bruke ressursene mest mulig effektivt for kommunen som helhet, men alle ansatte må medvirke for å finne og ta eierskap til nye og kostnadseffektive måter å gjøre oppgavene på. Vi må oppmuntre ansatte til å komme med forslag til forbedringer av arbeidsprosesser og oppgavegjennomføring, og ledere må være åpne for å prøve ut nye løsninger i praksis.

Prioriteringer

Arbeidet med å få handlingsprogram og årsplan for 2019 i balanse har vært særdeles krevende. Den økonomiske rammen som kommunen må forholde seg til er blitt enda trangere, og disponible midler til fordeling på drift og tjenester er reelt sett mindre enn tidligere. Samtidig blir oppgavene kommunen skal utføre stadig flere, og tjenestene øker i kompleksitet, omfang og kostnad. Både overordnede myndigheter og innbyggerne gir uttrykk for økte krav og forventninger til kommunen. Det innføres nesten hvert år nye lovkrav og bemanningsnormer som i beste fall er sterkt underfinansiert, men oftest lanseres nye krav til kommunene uten noen form for kompensasjon.

Handlingsprogrammet for perioden 2019 til 2022 inneholder flere vesentlige satsinger som direkte og indirekte har stor betydning for innbyggere i alle aldre i Gjerstad kommune. Prioriteringene som er foretatt er vanskelige, og det finnes gode tiltak som det dessverre ikke er funnet rom for i handlingsprogramperioden. Tiltakene er prioritert blant annet ut ifra følgende kriterier:

- 1) Tiltaket er en oppfølging av et gjeldende politisk vedtak
- 2) Tiltaket har en forebyggende effekt
- 3) Tiltaket har en positiv økonomisk effekt.

Det har ellers vært et overordnet mål å redusere antall tiltak med økonomisk konsekvens.

Et av de større grep som vi arbeider med er realiseringen av endringen i skolestrukturen som vil gi en årlig innsparing i driften og samtidig bidra til ytterligere samling av arbeidet med kvalitetsutvikling i skolen. Etterbruk av Gjerstad skole åpner for bedre plass for Alvheim barnehage både inne og ute. Når Familiehuset og Nav flytter ut av Gjerstadsenteret 2. etg frigjøres muligheter for ombygging av denne etasjen til omsorgsboliger.

Kommuneplanen er det overordnede og langsiktige styringsdokumentet som legger føringer også for handlingsprogram og årsplan. Kapittel 2 i handlingsprogrammet viser hvilke tiltak og prioriteringer som blir gjort for å følge opp hovedmålene. Dette konkretiseres i handlingsprogram og årsplan for den enkelte enhet. Hver enhet har satt opp sine egne mål for virksomheten. Dette er nærmere beskrevet under kapittel 7 Driftsdel, der de enkelte enhetene blir omtalt. Det er et mål å forvalte og utvikle de kommunale ressursene slik at innbyggerne opplever best mulig kvalitet på tjenestene. I vår økonomiske situasjon kan likevel kvalitetsmålene "kollidere" med for små ressurser og trange rammer i enhetene. Konsekvensene kan bli at noen tjenester, som innbyggerne har vært vant til at kommunen leverer, må avvikles.

Kommunen har satset bevisst på tverrfaglig samarbeid, forebyggende arbeid og tidlig innsats overfor barn, unge og utsatte grupper. Det meste av tilgjengelige ressurser må først og fremst brukes til å utføre lovpålagte tjenester, og ellers gi et best mulig løpende tilbud innen de ulike tjenesteområdene. Likevel vil kommunen prioritere å følge opp tidlig innsats, folkehelse og forebygging innenfor tilgjengelige ressurser.

Vi må ytterligere mobilisere administrasjon, politikere og lokalsamfunnet for å finne gode løsninger i fellesskap for å få folk til å bo og etablere seg i vår kommune og utvikle nye arbeidsplasser.

De ansatte er kommunens viktigste ressurs for å gjennomføre vedtak og yte gode tjenester. I en periode med presset økonomi og endringer i tjenestene, er det særlig viktig å ta vare på medarbeiderne og arbeide for et godt arbeidsmiljø med muligheter for faglig og personlig utvikling. Da kan vi også beholde verdifull kompetanse og erfaring. Dette arbeidet ønsker vi å prioritere sammen med de utfordringene som er knyttet til rekruttering innen en del fagområder. For å lykkes er vi avhengige av godt lederskap og ikke minst godt medarbeiderskap – medarbeidere som ønsker å være delaktige i utvikling, ta ansvar og vise initiativ.

Interkommunalt samarbeid er en tvingende nødvendighet som svar på stadig økende krav om spesialiserte tjenester og mer faglig kompetanse. Gjerstad kommune er i dag med i slikt samarbeid på mange områder, og vil fortsatt satse på samarbeid med andre kommuner når vi ser at det er hensiktsmessig, og for å kunne gi våre innbyggere det tjenestetilbudet de har krav på. I mange tilfeller kan interkommunalt samarbeid føre til mer robuste tjenester i et større fagmiljø. Et eksempel på dette er det interkommunale barnevernssamarbeidet, Barneverntjenesten Øst i Agder, lokalisert på Brokelandsheia og med Gjerstad kommune som vertskommune.

Gjerstad kommune arbeider kontinuerlig med å effektivisere driften og har gjennomført betydelige innsparingstiltak de siste årene. Effektiviserings- og innovasjonsarbeidet i kommunen må fortsette løpende og intensiveres innen alle områder og enheter. Dette vil være en nødvendig og prioritert satsing i 2019 og i årene fremover for å utvikle kommunen til en bedre og mer effektiv organisasjon. Vi skal aktivt og kontinuerlig lete etter nye løsninger og muligheter for å drifte kommunens tjenester bedre og billigere. Gjerstad kommune vil

delta i relevante læringsnettverk og utviklingstiltak som igangsettes av andre myndigheter, når det kan sannsynliggjøres fremtidig effekt som forsvarer ressursbruken. Det er viktig å studere hva andre kommuner gjør som er gode på sine felt. Rådmannen vil legge til rette for å fortsette utviklingen av enda bedre samarbeid mellom enheter og videreutvikle en lederkultur i Gjerstad kommune som vektlegger løsningsfokus, kreativitet og helhetstenkning.

God dialog og godt samvirke mellom administrasjon og politikere er avgjørende for å få satt vedtak og beslutninger ut i livet.

Investeringer

Det er nødvendig at Gjerstad kommune legger opp til en svært bevisst investeringspolitikk i planperioden. Rådmannen legger vekt på å foreslå investeringer som bidrar til at kommunen får lavere fremtidige driftsutgifter eller høyere inntekter. I slike tilfeller vil det selvfølgelig være lønnsomt med nye låneopptak. Rådmannen foreslår fortsatt å prioritere utvikling av boligområder, for å legge til rette for tilflytting og befolkningsøkning.

Et konkret eksempel på investeringer som bidrar til lavere fremtidige driftsutgifter er kjøp eller bygging av boliger med fleksible løsninger som kan benyttes til omsorgsboliger eller til å dekke etterspørsel etter andre kommunale boligtilbud. Å drive forebyggende virksomhet ved å legge til rette for hverdagsmestring slik at flere eldre kan bo i egen, egnet bolig med hjelpemidler og tilsyn uten å trenge plass på institusjon, vil være viktig fremover for å møte de demografiske utfordringene.

Likeledes har rådmannen foreslått jevnlige investeringer i velferdsteknologiske løsninger fremover. Gjerstad kommune deltar sammen med resten av Agder-kommunene om felles anskaffelse av velferdsteknologiske løsninger. Hittil har vi innført digitale trygghetsalarmer knyttet til felles alarmmottak i Kristiansand, og nytt sykesignalanlegg på omsorgssenteret står for tur. Imidlertid er det et faktum at utviklingen av fungerende velferdsteknologi har tatt mye lenger tid enn forventet. Vi følger nøye med på hva som tilbys, og er utålmodige etter å ta i bruk mer av teknologiske løsninger, problemet har vært at mye av det som lanseres på markedet har vist seg å ikke fungere i praksis.

I tillegg til dette har rådmannen ønsket å investere i beredskapstiltak for å gjøre Gjerstadsamfunnet bedre i stand til å takle uønskede hendelser. Helt nødvendige VA-investeringer er også lagt inn i investeringsprogrammet.

Veien videre

For å holde driften i økonomisk balanse fordres stor grad av nøkternhet og ansvarlighet både fra administrativ ledelse og politiske beslutningstakere. Reduksjoner i rammene til drift er påkrevet blant annet på grunn av endringer i inntektssystemet hvor småkommuner kommer mye dårligere ut enn tidligere.

Det er ellers verdt å merke seg at uten eiendomsskatt ville kommunens økonomiske utfordringer vært vesentlig større, med tilsvarende større problemer med å få til et forsvarlig tjenestetilbud. I 2019 vil eiendomsskatten gi 12,2 millioner kroner i inntekt med dagens skattesats på 7 promille. Regjeringen har i statsbudsjettet for 2019 foreslått 5 promille som maksimal skattesats for eiendomsskatt. En slik reduksjon på 2 promille ville for Gjerstads del gi reduserte inntekter på ca 3,5 millioner dersom forslaget skulle bli vedtatt uten kompensasjon fra staten for inntektsbortfallet. En så stor endring vil nødvendigvis måtte medføre reduksjon av tjenestetilbudet.

70 millioner kroner av vår langsiktige gjeld er bundet i fastrentelån, til 4,08 % til 2022. Det andre langsiktige lånet på 130 mill. ble i 2016 vedtatt bundet i fastrentelån i 5 år, til 1,80 % til 09.09.2021, dette ble etter fullmakt gitt i finansreglementet forlenget i ytterligere 6 år til 09.09.2027 til 2,98 % rente. Det gir forutsigbarhet, siden renteutviklingen de nærmeste årene ikke vil være noen usikkerhetsfaktor i driftsbudsjettet. Det må likevel nevnes at det hittil har gitt oss høyere årlige lånekostnader.

Det er anbefalt at kommunene bør legge opp til et drifts nivå som gir 1,75 % i overskudd på driftsbudsjettet for å ha en sunn og forutsigbar økonomi, for Gjerstad kommunes del ville dette ha utgjort 4.9 millioner kroner, men det har ikke vært mulig å finne rom for dette i 2019. Etter rådmannens oppfatning er det viktig i årene fremover å tilpasse driften for å ha et handlingsrom til prioriteringer og å sette av reserver for å sikre et fortsatt godt tjenestetilbud i fremtiden.

Gjerstad kommunes økonomi er ytterst stram, og kommunen vil måtte håndtere store utfordringer når det gjelder tjenestetilbud og økonomi både i 2019 og videre utover i planperioden. Til tross for det, er rådmannen overbevist om at vi skal mestre utfordringen med å tilpasse tjenestetilbudet til de økonomiske forutsetningene vi har, og at det fremlagte forslaget vil gi grunnlag for fortsatt å kunne levere tilfredsstillende tjenester til innbyggerne våre. Men det vil da være viktig med en realitetsorientering i befolkningen generelt og hos politikerne spesielt. Vi må fokusere på at kommunen faktisk får til å levere gode tjenester og bygge opp under kommunens omdømme.

Vi vil ta i bruk digitale løsninger for å forenkle hverdagen for innbyggere og ansatte, og være bevisste på å realisere gevinster når slike løsninger innføres.

Rådmannen har valgt å styrke grunnbemanningen i Pleie og omsorg, etter å ha innsett at de økonomiske rammene i flere år har vært for små i forhold til behovet i denne tjenesten. Styrket grunnbemanning vil formodentlig være lønnsomt, for å minske behovet for vikarinneleie og overtid/beordring. Selv om budsjettet til PLO styrkes nå, vil denne tjenesten på samme måte som alle andre tjenester, fortsatt være underlagt sterke krav til rasjonell og effektiv drift. Innen alle tjenesteområder må vi dreie innsatsen enda mer over til å jobbe proaktivt og forebyggende, et eksempel på dette er innføring av «helsefremmende hjemmebesøk» til alle innbyggere over 75 år.

Rådmannen vil signalisere at etter flere år med stadige «ostehøvelkutt» i enhetene, så er vi meget nær et punkt hvor dette ikke er tilstrekkelig lenger, det er ikke mer å hente. Det er nødvendig å gå gjennom nivået på tjenestene i nært samarbeid mellom administrasjon og politikerne. Vi skal levere forsvarlige tjenester, men kan ikke bevilge oss for høy standard utover det. I langt større grad enn tidligere må både administrativt og politisk nivå arbeide med tilpasning til kommende års økonomiske rammer gjennom hele året, ikke bare slik som tradisjonelt gjennom noen hektiske høstmåneder. Rådmannen vil også vurdere organisatoriske grep som kan bidra til enda bedre ressursutnyttelse.

Jeg vil benytte anledningen til å takke alle enhetslederne for utvist god løsningsorientering og helhetsforståelse i en meget utfordrende budsjettprosess.

Rådmannen vil tilslutt i dette innledningskapitlet uttrykke et ønske om at det i neste valgperiode kan være mulighet for å ta opp igjen dialogen med våre nabokommuner om å sammen bygge en ny og mer robust kommune med tilstrekkelig kapasitet til å kunne levere gode tjenester til våre innbyggere i fremtiden.

Gjerstad 12. november 2018

Torill Neset
Rådmann

2.0 KOMMUNEPLANENS FØRINGER

I henhold til gjeldende kommuneplan har Gjerstad kommune fire hovedfokusområder:

- Omsorg og helse
- Oppvekst og utdanning
- Senterutvikling
- Befolkningsutvikling

Begrunnelsen er å bedre levekårene for alle i Gjerstad og legge grunnlaget for en sunn og god vekst i kommunen.

Kommunens visjon er: "Gjerstad kommune, best når det gjelder!" Visjonen skal gjenspeile en kommune som evner å stille opp og være der for lokalsamfunnet og befolkningen i krisetider, men også føre an i arbeidet med å skape grunnlag for bærekraftig utvikling og vekst i Gjerstad.

2.1 Omsorg og helse

Gjerstad kommune bruker planen for helse og omsorg, som ble vedtatt i 2015, aktivt for å jobbe fokusert og tverrsektorielt med utvalgte viktige utfordringer innen omsorg og helse i årene fremover.

Planen omhandler fire hovedtemaer med underliggende emner:

- Folkehelse
 - Livsstilarbeid
 - Helsefremmende arbeid for barn og unge
 - Helsefremmende arbeid for den voksne befolkningen
- Psykisk helse og rus
 - Psykisk helsearbeid – forebygging og individuell oppfølging
 - Rus og avhengighet – forebygging og individuell oppfølging
- Rehabilitering, aktivisering og omsorg
 - Nødvendig helsehjelp og bistand i hjemmet
 - Kvalitet og tjenesteutvikling
- Kompetanse og rekruttering

Hovedutfordringer

En av Gjerstads hovedutfordringer fremover er befolknings sammensetningen med økt andel av eldre over 67 år. En annen hovedutfordring handler om oppvekst- og levekårsforhold, slik som økonomiske forhold, boforhold, arbeidsplasser eller frafall i videregående skole. Andre utfordringer kan være fysisk eller sosialt miljø, med få sosiale møteplasser, lav organisasjonsdeltakelse, lav valgdeltakelse, mangel på fysisk aktivitet, eller bruk av tobakk og rusmidler.

Mål

Kommunen skal fokusere på tidlig innsats og forebygging (inkludert helsefremmende arbeid), folkehelsearbeid og samarbeid på tvers av fag og enheter, samtidig som en målrettet jobber med å bryte negative handlingsmønstre.

Prioritering, konkretisering og iverksetting av tiltakene fortsetter kontinuerlig. Rådmannens ledergruppe leder dette arbeidet. Avgjørende viktig for å lykkes med arbeidet er å ytterligere videreutvikle helhetstenkingen innad i kommunen, ikke bare som tenkning på ledernivå, men i praksis hos alle medarbeidere. Vi skal vise løsningsorientering, åpenhet for å ta i bruk nye metoder/virkemidler og delta aktivt i læringsnettverk som for eksempel innen integrering, folkehelsearbeid og gode pasientforløp.

Hovedtiltak

- Delta aktivt i læringsnettverk som for eksempel innen integrering, folkehelsearbeid og eldreomsorg
- Videreføre de forebyggende program som kommunen satser på
- Forebygge/utsette behov for omsorgstjenester blant annet gjennom bruk av velferdsteknologi og fokus på hverdagsmestring
- Bygge opp heldøgns tjeneste for pasienter innen rus og psykiatri
- Videreutvikle møteplasser, gruppetilbud ala Kontaktsenteret
- Utvikle modeller for felles innsats fra fag og frivillighet sammen

2.2 Oppvekst og utdanning

2.2.1 Oppvekst

Plan for oppvekst og utdanning (vedtatt juni 2015), konkretiserer at delmål og tiltak som iverksettes skal ivareta;

- Tidlig innsats, forebygging, folkehelsearbeid og samarbeid på tvers av fag og enheter.
- I tillegg settes det fokus på et målrettet arbeid for å bryte med negativ sosial arv.

Gjennom et enhetlig perspektiv på oppvekst og utdanning ønsker vi å legge til rette for gode oppvekstvilkår og opplæringstilbud, for barn og unge, på formelle og uformelle opplæringsarenaer.

Utviklingen av oppvekst og utdanning i Gjerstad skal preges av fokus på folkehelse, tidlig innsats, gode overganger mellom barnehage og skole og mellom barneskole og ungdomsskole, samt god overgang mellom ungdomsskole og videregående skole, og at barn og unge i Gjerstad fullfører videregående opplæring.

Hovedutfordringer

Forskning viser at årsaken til frafallet i videregående skole starter allerede i barnehagen. Et viktig, men utfordrende, arbeid for å hindre frafall i videregående skole, er å ha fokus på hele løpet fra barnehage til overlevering av ungdommene til videregående skole med å sette inn riktig innsats tidlig nok, med god kvalitet, i barnehage og skole. Dette går både på tilpasset opplæring (TPO), fagtrykk og sosial læring.

Hovedtiltak

- Fremme helse, trivsel og læring gjennom tidlig innsats og utviklingsarbeid.
- Sette inn nødvendig innsats med god kvalitet, så tidlig som mulig i bhg- og skoleløpet
- Barn og unge i Gjerstad får hjelp til utvikling av god selvfølelse, bedre selvilde og ta ansvar for egne valg.
- Delta på program som er med på å gi barn og unge som vokser opp i lavinntektsfamilier mulighet til opplevelser på lik linje med andre barn på samme alder.
- Samarbeid med interesseorganisasjoner, frivillighetssentralen og lokale foreninger for bedre tilrettelegging.
- Vitenskapelig dokumenterte ekstratiltak igangsettes ved behov.

2.2.2 Utdanning

Barnehage- og skoleutvikling med fokus på tidlig innsats, skole - hjem samarbeid og lærende lokale nettverk vil være fokus for oppvekst de neste 4 årene.

Barn og unge i Gjerstad skal vokse opp i et godt psykososialt miljø, som legger grunnlag for bedre læringsmiljø og økt læringsutbytte. Trygge barn lærer best.

Hovedutfordringer

For å sikre at barn og unge i Gjerstad fullfører videregående opplæring er det behov for en sammenhengende oppvekst- og utdanningsplan fra barnehage til videregående skole.

Hovedtiltak

- Tettere samarbeid mellom utdanningssektoren og næringslivet i kommunen.
- Systematisere og styrke skole-hjem samarbeidet.
- Videreutvikle samarbeidsforum på tvers av enheter.
- Gjennom realfagskommunesatsingen vil hele oppvekstsektoren øke sin kompetanse innenfor realfag.
- Elevundersøkelse og foreldreundersøkelse gjennomføres, samt brukes sammen med resultater fra nasjonale prøver for utvikling av skolen, og tilpassing av undervisningen (ved fornuftig og reflektert bruk av analyseverktøy).
- Jobbe strukturert for utvikling av god klasseledelse.
- Utvikling av relasjonskompetanse for unge og voksne.

2.3 Senterutvikling

I 2018/2019 vil det bli utarbeidet en tydelig og praktisk rettet strategi for bolig- og senterutvikling.

Hovedmål

Kommunen skal legge til rette for en bærekraftig utvikling av og langsiktig vekst på Brokelandsheia som kommunesenter, med spesielt fokus på næringsutvikling og gode møteplasser, og Kirkebygda som lokalsenter, med fokus på god stedlig kvalitet.

Hovedtiltak

- Brokelandsheia som kommunesenter styrkes gjennom:
 - bevisst arealdisponering når det gjelder fortetting, gjenbruk og generell utforming av "landsbyen" ved E18
 - tilrettelegging for samlokalisering av handel, næringsvirksomhet, boliger, kulturaktiviteter og underholdning mv.
 - gode møteplasser inne og ute som fremmer trivsel og helse
 - kontinuerlig justering og revisjon av handlings- og tiltaksplan i utviklingsplanen for Brokelandsheia
 - være tett på i planleggingen av ny E18 Dørdal-Grimstad og den fremtidige Grenlandsbanen
 - opprettholdelse og videreutvikling av Kirkebygda
 - fremme sentrumsnær boligutvikling både rundt ny 1-10 skole og på Brokelandsheia

Disse punktene skal være førende for vedtak og planer for utviklingen i Gjerstad kommunes to sentre.

- Næringsetablering bør til en viss grad styres for å sikre et levende sentrum med handel, offentlige tjenester, kulturaktiviteter og alt som hører med til et godt "landsbyliv".
- Komplementerende næringsbedrifter bør oppsøkes og fristes til å etablere seg på Brokelandsheia.

2.4 Befolkningsutvikling

Gjerstad kommune har hatt et relativt stabilt folketall de siste 50 åra, med en tendens til svak nedgang de siste 15 årene. Østre Agder som helhet har hatt større økning i folketall enn landet for øvrig de siste årene. Grenland har også hatt økning i folketall. Gjerstad og Østregionen ligger altså mellom to områder som har vekst i folketall. Dette betyr at Gjerstad må ha fokus på å øke sin bostedsattraktivitet parallelt med at det jobbes med å øke næringsattraktiviteten.

Hovedmål

Gjerstad kommune skal:

- ha en netto befolkningsvekst i perioden der barnefamilier og yngre, arbeidsføre mennesker i alderen 20 – 55 år utgjør grunnlaget for dette

- være en kommune med bosteds- og næringsattraktivitet, i samspill med de andre kommunene i Østre Agder
- til enhver tid ha et godt og variert tilbud av boliger og boligtomter i tilknytning til både Brokelandsheia, Kirkebygda og ny 1-10 skole.
- prioritere, og forsterke regionalt samarbeid for å skaffe flere arbeidsplasser i et felles arbeidsmarked – fortrinnsvis kompetansearbeidsplasser – gjennom blant annet å jobbe for en felles næringsarealstrategi i Østre-Agder
- når det gjelder næringsutvikling, bidra til økt verdiskapning og vekst gjennom koordinering av offentlige og private interesser, samt bidra til et godt samarbeid regionalt, på tvers av kommunegrenser
- realisere Brokelandsheia som regionalt knutepunkt for vei og jernbane på Agder
- sikre at kommunens tjenester har god kvalitet og godt omdømme gjennom kompetente ledere og tjenesteytere, forutsigbarhet, effektivitet og samhandling
- befolkningen skal ha tilgang på et allsidig kultur- og aktivitetstilbud i kommunen og regionen

Hovedtiltak

- kontinuerlig arbeid med å gjøre kommunen til en interessant arbeidsplass i alle ledd og på alle nivå, slik at kommunen beholder og tiltrekker seg kompetente arbeidstakere
- Gjerstad som bokommune må markedsføres og profileres aktivt gjennom sosiale media som har unge, yrkesaktive mennesker og familier med barn som målgruppe
- bevisst og gjennomtenkt identitetsforsterking og omdømmebygging i alt vi gjør
- konstant fokus på barnehage og skole; trygge og kompetente voksenpersoner, gode rammer, realfagssatsing, tett foreldresamarbeid, relasjonsbygging, god klasseledelse og lesetrykk
- sørge for kontinuitet i skolehelsetjenestens arbeid
- sette trykk på folkehelsearbeidet i kommunen, gjennom godt samarbeid internt i kommunen og med eksterne aktører
- generelt fokus på tverrenhetlig og tverrfaglig samarbeid der det er nødvendig
- planlegge og tilrettelegge gode, sentrumsnære og varierte boliger og boligområder
- tilrettelegge for og oppmuntre til tettere samarbeid mellom utdanning (barnehage/skole) og lokalt og regionalt næringsliv
- regionale og lokale tiltak for å stimulere til opprettelse av flere arbeidsplasser må ha høy prioritet og være godt forankret i kommunens politiske og administrative ledelse
- områdeplanen og utviklingsplanen for Brokelandsheia må brukes aktivt for å utvikle Stasjonsbyen i Østre Agder
- tilrettelegge gode næringsarealer og tiltrekke nyetablerere, med spesielt fokus på kompetansearbeidsplasser
- tilrettelegge for og oppmuntre til tettere samarbeid mellom landbruksnæring og annen næring, bl.a. for å skape gode synergieffekter
- legge til rette for et allsidig kulturtilbud ved tett samarbeid med frivilligsentralen, menigheter, lag, foreninger og nabokommunene
- bidra til at offentlige kulturmidler og spillemidler blir benyttet til anlegg og aktiviteter som er tilrettelagt og favner innbyggere i alle aldersgrupper, inkludert de som er funksjonshemmet, men med et spesielt fokus på barn og unge

2.5 Arbeid med kommunal planstrategi

I plan- og bygningsloven (PBL) er det bestemmelser om hvordan kommunen skal organisere og følge opp sitt planansvar. Kommunestyret skal utarbeide og vedta kommunal planstrategi for inneværende kommunestyreperiode.

Planstrategien er ikke en plan, men et strategidokument som skal få frem den politiske prioriteringen av planbehovet i kommunestyreperioden, og om kommunale planer eventuelt skal helt eller delvis revideres.

Utgangspunktet for arbeidet er vedtatt kommuneplan for perioden 2011 til 2023 og alle planer som er knyttet opp mot denne.

Hovedfokus i inneværende planperiode er:

- Å bedre levekårene gjennom tidlig innsats på områdene oppvekst, utdanning, omsorg og helse.

- Godt omdømme og flere innbyggere gjennom å være attraktiv som bokommune og ha tjenester med kvalitet som er tilpasset innbyggernes behov.
- Nærings- industri- og senterutvikling knyttet til Brokelandsheia og regionen.

Ny kommunal planstrategi for 2017-2021 ble vedtatt i kommunestyret 22. juni 2017. I denne perioden skal blant annet arealdelen av kommuneplanen revideres, mens samfunnsdelen kun skal justeres i henhold til denne. Dette arbeidet starter opp høsten 2018.

Dette er noen av planene som skal revideres eller nye planer som skal utarbeides i perioden 2017-2021:

- Trafikksikkerhetsplan – ferdig 2018
- Boligsosial handlingsplan – ferdig 2018
- Handlingsplan for velferdsteknologi - vedtatt høsten 2017
- Kulturminneplan – ferdigstilles 2019
- Strategiplan for mangfold, inkludering og samhandling – ikke påbegynt
- Strategiplan for bolig og senterutvikling – påbegynnes vinter 2019
- Klima- og energiplan – oppstart høst 2018
- Plan for forebyggende arbeid rettet mot barn og unge – ikke påbegynt

3.0 FAGOMRÅDER DIREKTE UNDER RÅDMANNEN

3.1 Barnehagemyndighet og skoleeier

Gjerstad kommune vil fortsatt være en bevisst og ansvarlig barnehageeier, barnehagemyndighet og skoleeier, både administrativt og politisk.

Hovedmål:

Barnehagen og skolen i Gjerstad skal fremme mestring, læring og utvikling for alle.

Barnehage- og skoleeier følger aktivt opp kvaliteten i barnehage/skole, og har klare og ambisiøse mål for barnehage/skole i utvikling.

Hovedtiltak:

- Gi veiledning, følge opp og videreformidle informasjon til enhetene.
- Delta og bidra i interkommunale nettverk og andre møteforum.
- Ta initiativ til utviklende samarbeidstiltak innenfor aktuelle områder.
- Være prosjektleder for realfagskommunen Gjerstad – barnehagen og skolene deltar.
- Etterse at enhetene arbeider med implementering og utvikling av overordnet strategi.
- Danne og følge opp lærende nettverk, deriblant tettere samarbeid mellom utdanningssektoren og næringslivet.
- Føre tilsyn med og veilede barnehagen.
- Følge opp elev-, foreldre- og ungdataundersøkelsene, og justere retning ut ifra resultatene her.
- Videreutvikle tilstandsrapporten for grunnskolen og bruke den som en av flere indikatorer for måloppnåelse i skolen.

3.2 Samfunnsmedisin

Gjerstad kommune har ansatt kommuneoverlege for å ivareta lovkrav innen visse samfunnsmedisinske områder. Hovedsatsningsområdene innen samfunnsmedisin i Gjerstad for de neste 4 årene er:

Miljørettet helsevern

- Kommunen skal jobbe for å ha oversikt over de faktorer i miljøet som påvirker befolkningens helse. Der det fremkommer forhold ved miljøet som kan ha negativ innvirkning på befolkningens eller enkeltpersoners helse, skal kommunen søke å iverksette tiltak som kan fjerne eller redusere den negative helseeffekten.
- Det skal spesifikt føres tilsyn med miljørettet helsevern i skoler og barnehager, for å sikre best mulig arbeidsmiljø for elever og barnehagebarn.

Smittevern

- Kommunen skal, ved hjelp av smittevernplan og konkret smittevernarbeid, jobbe for å redusere risiko for at Gjerstads befolkning blir smittet av farlige sykdommer.

Medisinskfaglig rådgivning

- Kommunen skal kunne gi råd i spørsmål med helsetilknytning både overfor kommunens innbyggere, og overfor egne kommunale organer.

Deltakelse i interkommunale fora

- Gjerstad kommune deltar i samfunnsmedisinsk faggruppe, som har rådgivende funksjon i helsespørsmål overfor alle kommunene i Østre Agder.

3.3 Samfunnssikkerhet og beredskap

Kommunen har et generelt og grunnleggende ansvar for ivaretagelse av befolkningens sikkerhet og trygghet innenfor sitt geografiske område. Gjerstad kommune har fokus på helhetlig og systematisk samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid, og skal sørge for at samfunnssikkerhets- og beredskapsmessige hensyn ivaretas i all planlegging, ikke minst etter plan- og bygningsloven.

Sivilbeskyttelsesloven danner utgangspunkt for den kommunale beredskapsplikt.

Kommunen skal ha en overordnet beredskapsplan som rulleres årlig. Overordnet risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) ble vedtatt i kommunestyret i februar 2016, men kommunen vil likevel prioritere å gjennomgå noen ROS-analyser årlig med sikte på forbedringer.

Fylkesmannen fører tilsyn med kommunenes beredskapsarbeid. Gjennom merknader og anbefalinger etter tilsyn og deltakelse i beredskapsnettverk for østregionen får kommunen verdifulle innspill til kontinuerlige forbedringer.

Alle beredskapsplaner er lagret i internkontrollsystemet QM+ samt i krisestøttesystemet DSB-CIM. Dette gir god oversikt samtidig som det også fremgår når planene skal revideres.

Gjerstad kommune har et revitalisert beredskapsråd, som består av ordfører, formannskapet, rådmann, noen enhetsledere, brannmester samt representanter for politiet, Heimevernet og Sivilforsvaret.

Hovedmål:

- Gjerstad kommune skal være godt forberedt for å kunne håndtere alle typer uønskede hendelser og kriser raskt og effektivt, dette ved å ha oppdatert planverk og jevnlig øvelser.
- Gjerstad kommune skal til enhver tid ha tydelige og oppdaterte beredskapsplaner innenfor alle relevante felt, i tråd med gjeldende lover og forskrifter.
- Innholdet i planer og tiltakskort skal være kjent og øvd for de som har oppgaver innen beredskap og krisehåndtering.
- Kommunen skal ha gode rutiner for å sikre at innbyggerne blir ivaretatt ved eventuelle alvorlige hendelser, blir varslet hvis nødvendig og får den informasjonen de har bruk for til rett tid.
- Risiko- og sårbarhetsanalyser skal revideres jevnlig, slik at kommunen tidlig kan iverksette tiltak for å hindre at uønskede hendelser skjer.

Hovedtiltak:

- Kommunens overordnede beredskapsplan og kriseplaner innen hver enhet/tjeneste skal til enhver tid være oppdatert
- Alle som har en rolle i håndtering av kriser i kommunen skal øves i sine oppgaver minst en gang årlig
- Det skal gjennomføres øvelse/opplæring i bruk av krisestøtteverktøyet DSB-CIM og system for befolkningsvarsling (Varsling24) 2 ganger pr år for alle i kriseledelse og støttefunksjoner
- Kommunens beredskapsråd skal ha årlige møter og fungerer som et hørings- og rådgivningsorgan
- Innarbeide skadeforebyggende/skadebegrensende tiltak i budsjett og handlingsplan
- Ivareta samfunnsikkerhets- og beredskapsmessige hensyn i all kommunal planlegging

3.4 Folkehelse

Kommunene har gjennom folkehelseloven plikt til å iverksette nødvendige tiltak for å møte kommunens folkehelseutfordringer. Dette er nødvendig, men krevende, for å nå målet om en samfunnsutvikling som fremmer befolkningens helse og utjevner sosiale helseforskjeller. For Gjerstad kommune er det et viktig mål å implementere folkehelseperspektivet i alle enheters virksomhet. Rådmannens ledergruppe skal anbefale prioriteringer i kommunens løpende folkehelsearbeid.

Mål

Legge til rette for mer fysisk aktivitet blant kommunens innbyggere generelt.

Alle barn skal få mulighet til å delta på minst en fritidsaktivitet innen fylte ti år og opp gjennom grunnskolen.

Tiltak

- synliggjøre turkart for Gjerstad kommune, blant annet gjennom kommunens nettside
- samarbeide med Friluftsrådet Sør der det er naturlig – være initiativtaker til gode fellesprosjekter
- fortsette arbeidet med et tettere og bedre samarbeid med frivillige sektor; lag, foreninger og frivilligsentralen
- halvårlig oppdatering av hvilke aktiviteter som finnes i Gjerstad kommune og i kulturskolen Øst i Agder

- synliggjøring på kommunens nettside
- deles ut hver vinter og hver høst ved barnehage- og skoleoppstart etter jule- og sommerferie
- besøke 3.klassene, kartlegge elevenes deltakelse i fritidsaktiviteter og informere i klassene og på foreldremøter om ulike fritidsaktiviteter
- samtale med foreldre og barn ved behov for sammen å finne løsninger for at barnet kan ha minst én aktivitet å gå til
- følge opp arbeidet ved besøk i 4.klasse, året etter
- videreutvikle «Ung aktiv» som nå lenger ikke er et prosjekt, men er en arbeidsmetodikk innarbeidet i kommunens drift
- tettere dialog med kommunens barn og unge for å være løpende orientert om ønsker og behov, samt forventningsavklaring
- tettere foreldresamarbeid med info og dialog på helsestasjonen, foreldremøter i barnehagen og i skolen – synliggjøre kommunens målsetninger og hvorfor
- vurdere muligheten for mer bevegelse i løpet av skolehverdagen

Mål

Forebygge frafall/dårlig skoletrivsel blant elever på ungdomsskole og videregående skole (vgs.), særlig med fokus på overgangen til vgs.

Tiltak

- videreføre oppfølgings- og losfunksjon (på tilskuddsmidler) i midlertidig stilling over tre år som skal følge opp ungdommer som har
 - høyt fravær på skolen
 - mistrives på skolen
 - lite nettverk, og ikke deltar på fritidsaktiviteter
- la barn og unge medvirke/veilede når det skal utarbeides tiltak for dem
- samarbeide tettere med foreldre og barn/ungdom for helhetlig og koordinert hjelp
- fortsette å bruke metoder som erfaringsmessig gir effekt; koblingen «Kjærlighet og grenser» og MOT
- følge opp ungdommer i overgangen til videregående skole
- legge til rette slik at ungdommen får nødvendig leksehjelp
- veilede ungdommer inn i fritidstilbud (de som ikke har et tilbud)
- dele losfunksjonens erfaringer fra arbeidet med ungdommene, med fagteam, ressursteam og andre relevante instanser
- jobbe forebyggende med å forhindre frafall i vgs, allerede i barnehagen og på barneskolen

Mål

Videreutvikle og implementere en modell for systematisk og kunnskapsbasert identifikasjon av barn som lever i vanskelige familie-/omsorgssituasjoner. Bedre tverrfaglig innsats for å gi barn og deres familier et mer helhetlig og koordinert tjenestetilbud.

Tiltak

- videreføre arbeidet med "Vi bryr oss – SAMMEN for barn unge" gjennom samhandlingsmodellen BTI (bedre tverrfaglig innsats) og HBS (Helsefremmende barnehager og skoler)
- gi hjelp/veiledning til familier som trenger det, så raskt som mulig, fokus på rett hjelp til rett tid
- bruke «veileder fra bekymring til handling» aktivt i alle enheter som jobber med barn, unge og deres familier
- kompetanseheving gjennom øving, refleksjon og opplæring i rutiner fra bekymring til handling (alle ansatte som arbeider med barn og unge)
- bruke og videreutvikle nettbasert modell som viser hvordan kommunen arbeider med barn som bekymrer på tre nivåer: ansatte og foreldre nivå, enhetsnivå, politisk-/kommunenivå.
- bruke kartleggingsmetoder som vi vet fungerer og som kommunen har avtalefestet gjennom folkehelseprogrammet (Kidscreen og SDQ Strength and Difficulties Questionnaire)

4.0 KOMMUNEORGANISASJON

4.1 Personalarbeid, arbeidsgiverpolitikk og utviklingsarbeid

Forutsetning for kommunens visjon "Best når det gjelder" og målet om å sikre best mulig kvalitet på tjenestene, er avhengig av kommunens medarbeidere, deres kompetanse og vilje til innsats.

Gjerstad kommune skal ha en helhetlig personalpolitikk som gir gode arbeidsvilkår for alle ansatte. Gjennom personalpolitikken skal kommunen fremstå som en attraktiv arbeidsgiver hvor de ansatte føler seg verdsatt og tatt vare på og hvor fellesskapstanken dyrkes. Gjerstad kommune må vise at de setter pris på sine medarbeidere samtidig som det må forventes at medarbeiderne tar ansvar og har vilje til samhandling og bidrar til et godt fellesskap.

4.2 Likestilling og mangfold

I Gjerstad kommune er det administrasjonsutvalget som fungerer som likestillingsutvalg og dermed har ansvar for å fremme likestilling og likeverd. Vern mot diskriminering i arbeidslivet er ivaretatt gjennom disse lovene:

- Likestillings- og diskrimineringsloven skal fremme likestilling og hindre diskriminering på grunn av kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel eller adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk, alder og andre vesentlige forhold ved en person. Med likestilling menes likeverd, like muligheter og like rettigheter. Likestilling forutsetter tilgjengelighet og tilrettelegging.
- Arbeidsmiljøloven forbyr diskriminering på grunn av politisk syn, medlemskap i fagforening, seksuell orientering og alder.

Diskrimineringsforbudet gjelder alle sider ved ansettelsesforholdet: Utlysning av stilling, ansettelse, omplassering, forfremmelse, opplæring og annen kompetanseutvikling, lønns- og arbeidsforhold, oppsigelse og avskjed.

Utfordringene i inkluderingsarbeidet er i stor grad knyttet til levekårsutfordringer generelt i kommunen med høy andel trygdede innbyggere, få med høyere utdanning m.m.

Rapportering om likestilling og mangfold legges frem som en del av den samlede årsmeldingen i kommunen. Gjerstad kommune stiller seg bak intensjonen og hovedmålene til Regional plan for likestilling, inkludering og mangfold på Agder – LIM-planen, og skal jobbe aktivt med tiltakene i handlingsprogrammet.

4.3 HMS-arbeid

"Gjerstad kommune skal ha et helsefremmende og inkluderende arbeidsmiljø der arbeidet i seg selv er helsefremmende, og der ingen blir utsatt for skader eller blir syke som følge av arbeidsmiljøet." (Målformulering vedtatt av kommunestyret).

For å oppnå fortsatt høyt jobbnærvær og trivsel på jobb, må Gjerstad kommune arbeide systematisk med arbeidsmiljøtiltak. Forpliktelsene som kommunen har som IA-bedrift følges opp i en egen avtale med NAV Arbeidslivssenter. Det legges vekt på systematisk og kontinuerlig arbeid med HMS. I Gjerstad kommune kjøres sykefraværsrapporter ut kvartalsvis, og enhetene rapporterer status i sin enhet med sine betraktninger om sykefraværet. Dette behandles i AMU og administrasjonsutvalget. Rapporteringen er en del av tertialrapporten.

Kommunen har etablert web-basert HMS- og kvalitetssystem. QM+ er et avvikssystem med forhåndsdefinerte rapporteringslinjer. Via dette kan alle ansatte fortløpende sende melding om uønskede hendelser, men også forslag til tiltak som er positivt for arbeidsmiljøet. Vernerunder blir utført med påfølgende rapportering til Arbeidsmiljøutvalget og Administrasjonsutvalget.

Enhetene har tilbud om besøk på arbeidsplassen etter behov, og enkeltansatte kan kontakte bedriftshelsetjenesten og bli fulgt opp i dialogmøter mv. Bedriftshelsetjenesten har fokus på psykososialt arbeidsmiljø, har tilbud om funksjonsvurderinger, foretar kartlegging av arbeidsmiljø ved behov og gir råd og veiledning om fysisk arbeidsmiljø, ergonomi, konflikthåndtering mv.

Verneombudene med hovedverneombud i spissen har en viktig oppgave i HMS-arbeidet. De samles til minst to verneombudsmøter i løpet av året. På den årlige vernerunden har ombudene en sentral rolle sammen med

enhetslederne. Det meste som kommer frem i vernerundene blir håndtert på den enkelte enhet, evt. i samarbeid med teknisk drift som har ansvar for det bygningsmessige. Tiltak med en kostnadsramme over kr. 100.000,- legges frem for kommunestyret for avgjørelse sammen med godkjenning av HMS-plan for kommende år. Gjerstad kommune har et års-hjul for oppfølging av HMS.

4.4 Internkontroll

Internkontroll er kvalitetssikring. Hensikten med internkontroll er å sikre og dokumentere virksomhetenes aktiviteter og etterlevelse av regelverk, samt at problemer, feil og mangler oppdages og unngå gjentakelse. Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter gjelder i alle virksomheter og i alle enheter i kommunen, i tillegg har de enkelte enheter krav om internkontroll i tjenesteproduksjonen, det gjelder overholdelse av lover og regler og om tjenesteproduksjonen drives forsvarlig og effektivt. Enhetsleder skal ha oversikt over og følge opp alle krav til internkontroll som følger av lov og forskrift for enhetens del av kommunens tjenesteproduksjon. Dette ansvaret er presisert i alle enhetslederes stillingsbeskrivelse. Hver enhet har sine rutiner i Internkontrollsystemet som skal dekke enhetens behov for dokumentasjon av rutiner og arbeidsprosesser.

For å dokumentere og følge opp arbeidet med HMS og kvalitet på tjenestene i kommunen brukes det web-baserte verktøyet QM+. Via kommunens hjemmeside og hjemmefra kan alle ansatte benytte dette for å finne aktuelt lovverk, rutinebeskrivelser, sjekklister mv, melde avvik eller komme med forslag til forbedringer.

4.5 Lønnsforhandlinger

Gjerstad kommunes avtaleverk har tre forhandlingshjemler:

- Kapittel 3 som omhandler kommunens toppleder, enhetsledere og andre ledere.
- Kapittel 5 som omhandler fagstillinger.
- Kapittel 4 som omhandler øvrige arbeidstakere.

I kapittel 3 og kapittel 5 skjer all lønnsdannelse lokalt. Disse kapitlene omfatter rundt 25 medarbeidere. I kapittel 4 skjer lønnsdannelsen dels sentralt, dels lokalt ved at de sentrale parter avsetter en ramme til lokale forhandlinger.

4.6 IKT/telefoni

IKT

Gjerstad kommune er fra 2018 sammen med tidligere DDØ kommuner en del av IKT Agder. Håndtering av Helpdesk og support er sentralisert. Formålet er å øke tilgjengeligheten samtidig som responstiden reduseres. Felles prosjekter og investeringer i nye løsninger håndteres av IKT Agder.

Telefoni/Mobiltelefoni

Gjerstad kommune har en fellesavtale sammen med 30 kommuner og 2 fylkeskommuner på fast telefoni og mobiltelefoni. Avtalen håndteres av Det Digitale Agder (DDA).

Kommunens hjemmeside/ansattportal

Gjerstad kommune har sin egen hjemmeside og ansattportal. Innbyggerne vil finne nyheter, informasjon og søknadskjemaer om kommunale tjenester på kommunes hjemmeside. Tilsvarende vil ansatte finne nyheter, informasjon og søknadskjemaer på ansattportalen. Oppdateringer skjer ved behov. Alle enheter har ansvar for å holde kommunens hjemmeside oppdatert når det gjelder beskrivelse av enhetenes tjenester.

5.0 ØKONOMISKE RAMMEBETINGELSER

5.1 Innledning

I henhold til kommuneloven § 44 skal kommunestyret en gang i året vedta en rullerende økonomiplan som minimum omfatter de fire neste budsjettårene. Økonomiplanen skal omfatte hele kommunens virksomhet og gi en realistisk oversikt over inntekter, utgifter og prioriterte oppgaver i planperioden. Kommunestyret skal selv vedta økonomiplanen og endringer i denne.

Videre heter det i kommuneloven §§ 45 og 46 at kommunestyret innen årets utgang skal vedta budsjettet for det kommende år. Årsbudsjettet er en bindende plan for kommunens midler og anvendelser av disse. Eventuelle senere endringer skal vedtas av kommunestyret.

Budsjettet må ifølge kommuneloven være i balanse så vel i budsjettåret som i resten av økonomiplanperioden.

5.2 Generelle rammebetingelser

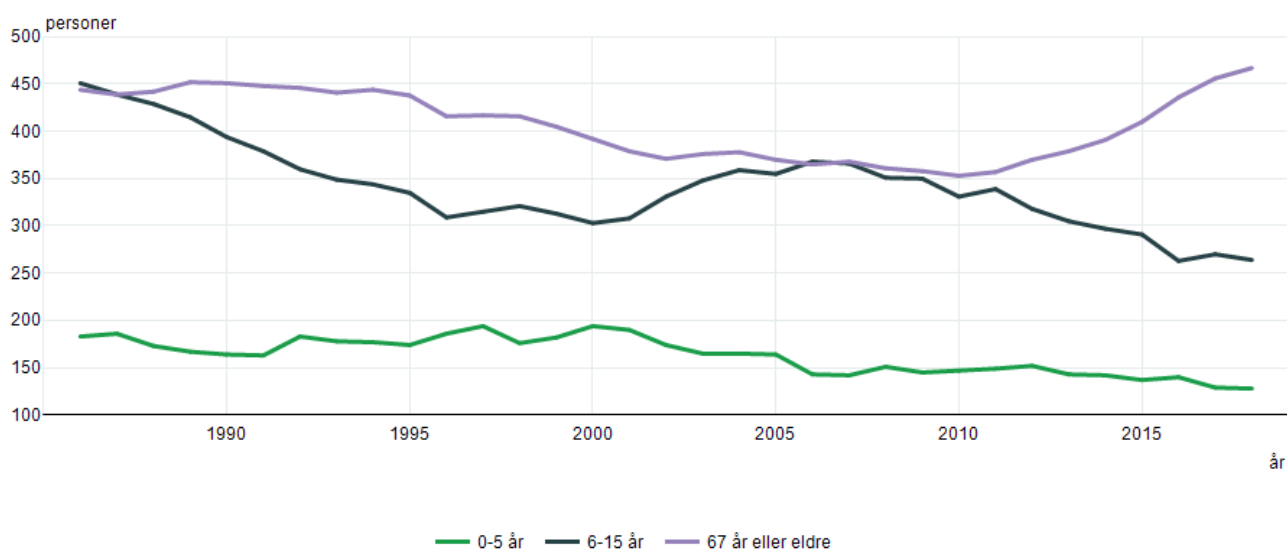
5.2.1 Statsbudsjettet

Regjeringen viderefører dessverre praksisen med å betrakte kommunestørrelse som frivillig, slik at man i betydelig mindre grad enn tidligere kompenseres for de merkostnader det medfører å være en liten kommune. Tilsynelatende kan det se ut som Gjerstad kommune kommer greit ut med en økning i frie inntekter noe høyere enn deflator (3,7 % kontra 2,8 %), men dette kan i stor grad tilskrives en betydelig mer kostnadskrevende demografi enn tidligere.

5.2.2 Befolkningsutvikling

Folketallet i Gjerstad har gjennom mange år ligget på rundt 2 500, med ubetydelige endringer fra år til år. Befolkningssammensetningen har imidlertid endret seg radikalt de siste årene. Dette kan illustreres ved nedenstående grafer, som viser endring i antall innbyggere i henholdsvis barnehage- og skolealder, samt personer over 67 år i perioden 1986-2018.

Folkemengde 1. januar, etter alder, statistikkvariabel og år. Gjerstad.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

De store endringene i befolknings sammensetning vi har sett de senere årene, vil nødvendigvis kreve endringer i kommunens tjenestetilbud og omdisponering av ressurser mellom sektorer. Ved ferdigstilling av nye Abel skole i 2019 vil vi ha fått på plass en skolestruktur tilpasset dagens og fremtidens elevtall, slik at ressursene kan utnyttes optimalt med tanke på kvalitet i skolen.

Pleie- og omsorgssektoren har i de senere år blitt «hengende etter» budsjettmessig, ved at den store økningen i antall eldre og pleietrengende ikke i tilstrekkelig grad har gjenspeilet seg ved tildelingen av budsjetttrammer. I 2019 er dette misforholdet forsøkt rettet opp, ved at denne sektoren i motsetning til andre har fått en realøkning i sin ramme.

5.3 Gjerstad kommunes økonomiske situasjon

2015 og 2016 ble avsluttet med negative netto driftsresultater på henholdsvis 6,5 og 4,4 mill, noe som samlet sett for de 2 årene var omtrent i henhold til budsjett. Derimot ble 2017 avsluttet med et positivt netto driftsresultat på 7,7 mill. Dette var mulig ved en kombinasjon av øket eiendomsskatt og realnedgang i enhetenes rammer. Utfordringene som fulgte av tidligere års svært ekspansive budsjetter kan med dette anses løst. Marginene i økonomiplanen er likevel så små at en stram budsjettstyring vil være påkrevet, og det vil ikke finnes rom for nye kostnadskrevenne tiltak i perioden. Dette også som følge av at finansutgiftene øker i perioden, både som følge av nye investeringer og øket rentenivå. Eksempelvis vil renten for fastrentelån på kr 130 mill øke fra 1,80 % i dag til 2,98 % fra september 2021.

Muligheten for økning av egne inntekter er nå på det nærmeste uttømt, ved at eiendomsskatten allerede fra 2018 ble utskrevet med lovens maksimalsats.. Eneste mulighet for å bringe samsvar mellom inntekter og utgifter er følgelig reduksjon i enhetenes rammer, og nødvendige innsparinger vises i budsjettskjema 1B.

5.4 Disposisjonsfond

Gjerstad kommunes generelle disposisjonsfond utgjorde ved inngangen til 2018 om lag 5,5 mill. Imidlertid er 3 mill av dette vedtatt brukt i 2018. Videre vil et eventuelt negativt budsjettavvik måtte dekkes inn, slik at det er uklart hvorvidt det i det hele tatt vil finnes noe fond ved inngangen til 2019.

Økonomiplanen forutsetter at det i kommende 4-årsperiode avsettes relativt beskjedne beløp til fond. Ideelt sett burde det vært budsjettert avsetning til fondet på om lag kr 4,9 mill hvert år for å følge Teknisk beregningsutvalg sin anbefaling for god kommuneøkonomi (netto driftsresultat på 1,75 %), men det har ikke vært mulig å finne rom for dette. Det vil følgelig være nødvendig med en særdeles stram budsjettstyring de kommende årene, da vi vil ha svært begrensede midler til å dekke opp eventuelle uforutsette utgifter.

5.5 Driftsbudsjett og rammer til enhetene

Sett under ett vil kommunens driftsnivå være noe lavere i 2019 enn i 2018, men mye av dette skyldes effekten av ny skolestruktur fra august 2019. Fordelingen mellom sektorer er også endret, slik at den reelle nedgangen i rammetildeling varierer en del enhetene imellom. Hva angår Pleie og omsorg, legges her opp til en økning i rammen for å bringe budsjettet i tråd med de utfordringene de siste års demografiendringer har medført.

Takstgrunnlaget for eiendomsskatt forutsettes å utgjøre kr 1,75 mrd i 2019, for deretter å nedtrappes med 7 mill. hvert år de neste 7 årene som følge av vedtatt utfasing av eiendomsskatt for verker og bruk.

For øvrig er følgende forutsetninger lagt til grunn:

	2019	2020	2021	2022
Rentesats p.t.	2,04 %	2,49 %	2,92 %	2,84 %
Samlet utbytte Agder Energi AS	592 000	543 000	543 000	543 000
Sats eiendomsskatt	7,00 ‰	7,00 ‰	7,00 ‰	7,00 ‰

Rådmannen registrerer at det fra regjeringshold diskuteres en reduksjon av maksimalsatsen for eiendomsskatt, men det er i økonomiplanperioden forutsatt at forslaget ikke vil oppnå flertall i Stortinget

Det er i budsjettet lagt til grunn at investeringene fordeler seg jevnt gjennom året, slik at vi kun får halvårseffekt av renten i investeringsåret. Hva avdrag angår, er det for alle aktivaklasser benyttet maksimal avdragstid i henhold til kommuneloven og regnskapsforskriften. Det er forutsatt at avdragene først begynner å løpe året etter at investeringen er foretatt.

Det er i planperioden forutsatt en svært moderat lønnsutvikling, og det er hvert år i planperioden satt av kr 1,4 mill. til dekning av det enkelte års lønnsoppgjør. Eventuell merkostnad vil måtte dekkes innenfor enhetenes rammer.

Det er i budsjettskjema 1A og 1B benyttet 2019-kroner, beløpene er altså IKKE inflasjonsjustert.

Alle tall, både i 1A, 1B og investeringsprogrammet, er angitt i hele kr 1 000.

BUDSJETTSKJEMA 1A							
HANDLINGSPROGRAM-PERIODEN (2019-KR)							
		R-2017	B-2018	2019	2020	2021	2022
1	Skatt på inntekt og formue	-47 795	-54 234	-51 442	-51 442	-51 442	-51 442
2	Ordinært rammetilskudd	-104 868	-100 555	-107 284	-106 666	-106 482	-106 490
3	Skatt på eiendom	-11 475	-11 550	-12 250	-12 200	-12 150	-12 100
4	Andre direkte eller indirekte skatter						
5	Andre generelle statsilskudd	-1 419	-1 266	-1 209	-1 188	-1 167	-1 146
	5.1 Rente- og avdragskompensasjon PLO		-1 115	-1 093	-1 084	-1 075	-1 066
	5.2 Rentekompensasjon skoleanlegg		-123	-95	-86	-77	-68
	5.3 Rentekompensasjon kirkebygg		-28	-21	-18	-15	-12
6	Sum frie disponible inntekter	-165 557	-167 605	-172 185	-171 496	-171 241	-171 178
7	Renteinntekter og utbytte	-6 900	-4 740	-4 901	-4 743	-4 915	-4 883
	7.1 Renter av bankinnskudd		-600	-816	-996	-1 168	-1 136
	7.2 Utbytte Agder Energi AS		-4 140	-4 085	-3 747	-3 747	-3 747
8	Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	7 984	7 795	9 820	11 613	12 687	13 304
	8.1 Fastrente 130 mill, 1,80 % til 09.09.2021		2 340	2 340	2 340	2 851	3 874
	8.2 Fastrente 70 mill, 4,08 % til 03.02.2022		2 856	2 856	2 856	2 856	2 856
	8.3 Renteutgifter på eksisterende gjeld (p.t.-rente)		1 575	3 439	3 762	3 900	3 296
	8.4 Renteutgifter på ny gjeld (p.t.-rente)		1 024	1 185	2 655	3 080	3 278
9	Avdrag på lån	14 171	15 290	17 520	19 746	20 354	20 744
	9.1 Avdrag på eksisterende gjeld		15 290	17 520	17 520	17 520	17 520
	9.2 Avdrag på ny gjeld		0	0	2 226	2 834	3 224
10	Netto finansinntekter/-utgifter	15 255	18 345	22 440	26 616	28 126	29 165
11	Til dekning av tidligere års negative budsjettavvik						
12	Til ubundne avsetninger (disposisjonsfond)	1 425	450	1 810	2 050	1 615	1 823
13	Til bundne avsetninger						
14	Bruk av tidligere års positive budsjettavvik	-394					
15	Bruk av ubundne avsetninger (disposisjonsfond)	-500					
16	Bruk av bundne avsetninger	-80					
17	Netto avsetninger	450	450	1 810	2 050	1 615	1 823
18	Overført til investeringsregnskapet						
19	Til fordeling drift	-149 852	-148 810	-147 935	-142 830	-141 500	-140 190
20	Sum fordelt til drift (enhetene/rammeområdene)	143 573	148 810	147 935	142 830	141 500	140 190
21	Budsjettavvik (- er positivt, + er negativt)	-6 279	0	0	0	0	0

Skatt og rammetilskudd er budsjettet i henhold til KS' prognosemodell datert 12.10.2018, rente- og avdragskompensasjonsordninger i henhold til prognose innhentet fra Husbanken 25.09.2018 og utbytte Agder Energi i henhold til prognoser presentert i eiermøtet 25.05.2018.

For lånet nevnt i punkt 8.1 er ny fastrenteavtale inngått fra 09.09.2021, og renten vil fra denne datoen og frem til 09.09.2027 utgjøre 2,98 %. Dette forklarer økning i rentebetalinger de 2 siste årene i planperioden. For flytende rente er Kommunalbankens prognose per 25.09.2018 benyttet.

Det avsettes i 2019 kr 1.810.000 til disposisjonsfond i henhold til vedtak 14.12.2017, og omtrent tilsvarende beløp videre i økonomiplanperioden. I henhold til anbefaling fra Teknisk beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi bør det imidlertid avsettes 1,75 % av sum driftsinntekter hvert år for å sikre en sunn kommuneøkonomi, noe som for Gjerstads vedkommende ville bety en avsetning på om lag kr 4,9 mill. Dessverre har rådmannen ikke funnet rom for større avsetninger enn det som fremgår av ovenstående tabell, noe som gjør at «sikkerhetsmarginen» i planperioden er svært begrenset.

RAMMER TIL ENHETENE

BUDSJETTSKJEMA 1B							
		HANDLINGSPROGRAM-PERIODEN (2019-KR)					
		R-2017	B-2018	2019	2020	2021	2022
100	Administrasjonsenheten	12 933	14 110	13 760	13 620	13 480	13 350
110	Politisk virksomhet	1 981	2 030	2 070	2 030	2 010	1 990
210	Skole	29 646	30 810	28 920	26 340	26 080	25 820
221	Visedal barnehage	13 417	13 490	13 210	12 950	12 820	12 690
310	Pleie og omsorg (310-319)	50 377	45 110	48 950	47 970	47 490	47 020
320	NAV	6 111	6 070	5 280	5 170	5 120	5 070
400	Familiehuset	7 938	10 140	11 540	11 310	11 200	11 090
450	Interkommunal barnevernstjeneste	41 509	41 100	42 900	42 900	42 900	42 900
600	Samfunnsenheten	15 690	15 490	13 000	12 280	12 160	12 040
700	Tilskudd Kirkelig Fellesråd	1 220	1 250	1 235	1 210	1 200	1 190
704	Avsatt lønnsoppgjør	1 058	2 000	1 400	1 400	1 400	1 400
706	Fellesinntekter / fellesutgifter	-38 694	-33 880	-35 160	-35 160	-35 160	-35 160
	Herav refusjon barnevern			-37 450	-37 450	-37 450	-37 450
	Herav annet			2 290	2 290	2 290	2 290
707	Lærlinger	387	1 090	830	810	800	790
	Fordelt til drift	143 573	148 810	147 935	142 830	141 500	140 190

Rådmannen foreslår en 30 % stilling som skolefaglig rådgiver fra 01.08.2019. Denne plasseres direkte under rådmann og vil være viktig for kvalitetsutvikling i skolen, samt avlaste rådmann og aktuelle enhetsledere som har hatt dette som tilleggsoppgave. Kostnaden utgjør kr 100.000 i 2019 og kr 240.000 årlig i resten av planperioden, noe som er hensyntatt i Administrasjonsenhetens ramme.

Under Politisk virksomhet er formannskapet og ordførers disposisjonskonto videreført med henholdsvis kr 100.000 og kr 10.000 i henhold til kommunestyrevedtak 14.12.2017. Det er videre avsatt inntil kr 40.000 til folkevalgtopplæring etter kommunevalget høsten 2019.

Skolens ramme er hensyntatt effektivisering som følge av ny skolestruktur fra august 2019 med kr 1.500.000 og ytterligere kr 2.000.000 fra 2020.

Alternativer for opptak i barnehage ble drøftet i formannskapet 11.09.2018, men intet vedtak ble fattet. Rådmannen har ikke mottatt signaler om andre tjenester som kan nedprioriteres for å få dette til, men vil likevel understreke viktigheten av fleksibelt og tilgjengelig barnehagetilbud, for å beholde og tiltrekke nye innbyggere til bygda. I rådmannens forslag til ramme for barnehagen er det foreløpig ikke tatt høyde for økning i bemanning for å kunne ta opp barn fleksibelt/to ganger pr år, dette forutsetter politisk vedtak.

Pleie og omsorg er, sammenlignet med tidligere vedtatt økonomiplan, tilført mer midler fra 2019. Dette for å avhjelpe de siste års utfordringer knyttet til raske demografiendringer i Gjerstad.

NAV sin ramme er redusert fra 2018 som følge av at rusarbeid flyttes til Familiehuset, samt at kr 1,1 mill av mottatt integreringstilskudd forutsettes ført til inntekt i NAV.

I Familiehuset opprettes i 2018-2019 nytt heldøgnsstilbud innenfor rus- og psykiatritjenesten, noe som har medført en økning av rammen sammenlignet med tidligere vedtatt økonomiplan. Hva angår integreringstilskudd, forutsettes at kommunen i 2019 tar imot 10 nye flyktninger etter anmodning fra IMDi og/eller familiegjenforening.

I Samfunnsenheten ble det fra 01.08.2015 (i henhold til kommunestyrevedtak 18.12.2013) etablert en 100 % prosjektstilling som næringssjef med sluttdato 01.08.2018, senere forlenget til 31.12.2018. Det foreligger sterke politiske signaler om å videreføre stillingen som fast 100 % stilling fra 2019. Rådmannen støtter en slik prioritering for å få til videre næringsutvikling, men har i sin innstilling forholdt seg til vedtatt opphørsdato. Rådmannen forutsetter at politisk vilje til videreføring også følges opp med vedtak om finansiering. Det forutsettes videre innsparing kr 460.000 fra 2020 som følge av mindre eiendomsmasse som skal driftes.

For Kirkelig fellesråd kommer, i tillegg til direkte tilskudd, kommunal tjenesteyting stipulert til kr 328.000. Av tilskuddet angitt i 1B er kr 25.000,- øremerket prostdiakonstilling i henhold til kommunestyrevedtak 26.04.2018, og dette gjelder alle år i HP-perioden. Dersom Kirkelig fellesråd skulle velge ikke å støtte denne stillingen, eller stillingen avsluttes i løpet av HP-perioden, bortfaller dette beløpet.

Som følge av lavere rammetilskudd, redusert eiendomsskatt og økte finansutgifter utover i planperioden, er det for årene 2020-2022 forutsatt generell realnedgang i enhetenes rammer.

Som en gest til alle kommunens ansatte som gjennom hele året gjør en fantastisk jobb for våre innbyggere, er det i hele planperioden forutsatt å ta den beskjedne kostnaden det er å videreføre den hyggelige tradisjonen med julebord og medarbeiderdag.

6.0 INVESTERINGSPROGRAMMET

Berettiget MVA-kompensasjon	2019	2020	2021	2022
Beredskapstiltak	125	125	125	125
Utskifting gravemaskin utedrift	650			
Kamperhaug 7 - opparbeiding utomhus "Hagestua"	150			
PLO - Utstyr og inventar	250	250	250	250
PLO - Velferdsteknologi	500	500	500	500
Ortofoto skråfotografering	200			
Brannstasjon - Utbedringer	300			
Brokelandsheia - Flytte skysstasjon			900	
Brokelandsheia - Tilrettelagt tursti, vest	600			
Brokelandsheia - Tursti / rasteplass			400	
PLO - Carport for hjemmetj. og automatiske døråpnere	1 500			
Kartplotter	150			
Brokelandsheia - Sansegate	150			
Kommunehuset - Alternativ energikilde		150	3 000	
Kommunehuset - ENØK-systemer			400	
Lukking åpne brannavik	125			
Veier - Standardheving	1 200	1 200	1 200	1 200
Profilering merkevaren Gjerstad, film	200			
Skole - Abel skole inkl. flerbrukshall	30 500			
Ombygging gamle Gjerstad skole	2 000	6 000		
Sum berettiget MVA-kompensasjon	38 600	8 225	6 775	2 075
Ikke berettiget MVA-kompensasjon	2019	2020	2021	2022
Bil Familiehuset	200			
Bil NAV	300			
Brokelandsheia - Kjøp av areal til boligformål	2 500	2 500		
Infrastruktur Glimmeråsen	7 000			
Utleieboliger - Kjøp / oppføring	6 000	9 000	5 000	5 000
Boligfelt øvrebygda	4 000			
Sum ikke berettiget MVA-kompensasjon	20 000	11 500	5 000	5 000
Vann / avløp (selvkostområdene)	2019	2020	2021	2022
Avkloakking Sunde boligområde	1 000			
Fjerne / rive gamle vannbehandlingsanlegg	800	600		
Kommunalt avløpsnett	4 000	2 500		
Oppgradering vannledningsnett	400	400	400	400
Slamfortykket Sunde renseanlegg inkl. bygg	3 500			
Sum vann / avløp (selvkostområdene)	9 700	3 500	400	400
Salg av tomter	2019	2020	2021	2022
Salg næringstomter	-500	-500	-500	-500
Salg boligtomter	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Salg kommunale formålsbygg	-2 000	-4 000		
Sum salg av tomter	-5 500	-7 500	-3 500	-3 500
Annet	2019	2020	2021	2022
KLP - Egenkapitaltilskudd	700	700	700	700
Startlån	5 000	5 000	5 000	5 000
Sum annet	5 700	5 700	5 700	5 700
Oppsummering	2019	2020	2021	2022
Sum investeringer (inkl. egenkapital KLP)	69 000	23 925	12 875	8 175
Utlån (startlån)	5 000	5 000	5 000	5 000
Mottatt MVA-kompensasjon (avsettes ubundet inv.fond)	-7 720	-1 645	-1 355	-415
Sum salg av tomter / annet (avsettes ubundet inv.fond)	-5 500	-7 500	-3 500	-3 500
Avsetning ubundet inv.fond (tomter / MVA-komp.)	13 220	9 145	4 855	3 915
Sum bruk av ubundet investeringsfond (KLP)	-700	-700	-700	-700
Låneopptak til investeringer	-68 300	-23 225	-12 175	-7 475
Låneopptak til videreutlån (startlån)	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000

7.0 DRIFTSDEL

7.1 Resultatenhetenes 4- og 1-årsplaner

7.1.1 Administrasjonsenheten

4-årsplan

Faktaopplysninger

Administrasjonsenheten er en stab-, støtte og utviklingsenhet for Gjerstad kommune som organisasjon. Oppgavene er støtte til enhetene og ansatte innenfor økonomi, regnskap, lønn, personal, pensjon, forsikring, innkjøp, arkiv, politisk sekretariat, post, ekspedisjon, sentralbord, informasjon, HMS/internkontroll, organisasjonsutvikling og IKT/telefoni. Enheten er også støtteenhet for politiske beslutningsorganer.

Hovedutfordringer

De økonomiske rammene og flere års reduksjon av antall ansatte har ført til større arbeidspress og nedprioritering av flere viktige oppgaver. Bemanningen er så lav at det er svært vanskelig å opprettholde vanlig drift og god kvalitet på tjenesten. Flere fagfelt er sårbare ved fravær, da enheten ikke har overlappende kompetanse.

Administrasjonsenheten skal medvirke til gode og konstruktive prosesser knyttet til organisasjons- og tjenesteutvikling. Dette er en utfordring i en situasjon der kravet til tjenestene stadig endres når det gjelder ny teknologi, nye oppgaver og stramme økonomiske rammer.

Hovedtiltak

Administrasjonsenheten skal bidra til aktiv medvirkning og involvering av ansatte, tillitsvalgte, brukere og politikere gjennom ulike utvalg, i alle prosesser knyttet til endringer i økonomiske rammer, oppgaver og tjenestetilbud. Enheten må fortsatt se på hvor mye den skal involveres i de enkelte prosesser fremover, og justere tjenestetilbudet etter bemanningen.

Enheten skal ha et vedvarende fokus på reduksjon av sykefravær i nært samarbeid med NAV Arbeidslivssenter, bedriftshelsetjenesten og kommunens øvrige enheter.

Enheten skal bidra til videreutvikling av samarbeidet i regionen for å vurdere områder der man sammen kan sikre kvalitet og bedre ressursutnyttelse.

Enheten skal arbeide målbevisst med å skape et godt og utviklende arbeidsmiljø og medvirke til å videreutvikle en solid organisasjonskultur.

Mål

Medvirke til et godt arbeidsmiljø i hele organisasjonen.

Tiltak

- Bistå enhetene med arbeidsmiljøtiltak.
- Medarbeiderdagen gjennomføres i samarbeid mellom flere enheter, med fokus på arbeidsmiljø og utdeling av arbeidsmiljøpris.
- Gjennomføre lønnsforhandlinger i tråd med god forhandlingskikk og i et godt forhandlingsklima sammen med de ansattes organisasjoner.

Mål

Være en aktiv medspiller for alle enhetene i kommunen.

Tiltak

- Videreføre årlige samarbeidsmøter med enhetene og andre møter etter behov.
- Bistand i personalsaker/spørsmål.
- Nytt personalsystem fra 1.1.2020 skal forenkle personalarbeidet.

Mål

Fremme kvalitet på tjenestene og faktorer for jobbnærvær.

Tiltak

- Medvirke til å oppnå ønsket stillingsstørrelse for alle.
- Utvikle samarbeidet med bedriftshelsetjenesten, NAV/Arbeidslivssenteret og enhetene for øvrig for å redusere sykefraværet.
- Nytt personalsystem fra 1.1.2020 skal forenkle oppfølgingsarbeidet.

Mål

Medvirke til et godt samarbeid med de ansattes organisasjoner.

Tiltak

- Jevnlig samarbeid med de ansattes organisasjoner.

Mål

Fremme kompetanseheving og kompetansedeling.

Tiltak

- Ta initiativ til oppstart av arbeid med overordnet kompetanseplan.

Mål

Gi god service og informasjon til kommunens befolkning, politikere og ansatte.

Tiltak

- Tilpasse ekspedisjonens- og sentralbordets åpningstider.
- Oppfordre enhetene til å informere Fellestjenesten om sine tjenester fortløpende.
- Nødvendig oppdatering av ansattportalen, hjemmeside og sosiale medier.
- Gi politikerne den informasjon som er nødvendig for at folkevalgtoppgaven kan utføres på en god og effektiv måte.

Mål

Elektronisk lagring i henhold til lovverk for alle kommunale fagsystemer.

Tiltak

- Informere enhetene om krav i forhold til arkivloven og bruken av arkivplanen.

Mål

Øke bruken av elektronisk kommunikasjon med kommunens befolkning.

Tiltak

- Der hvor det er mulig besvares saker og henvendelser elektronisk i stedet for på papir, da dette er raskere og mer kostnadseffektivt.
- Ha fokus på at saksbehandlere i hele organisasjonen benytter SvarUt – elektronisk postforsendelse i vårt saks- og arkivsystem.
- Ha fokus på at andre elektroniske fagsystemer integrerer SvarUt - elektronisk postforsendelse.

Mål

Øke andelen av utgående fakturaer på elektronisk format.

Tiltak

- Vurdere gebyr på papirfaktura.

Mål

Redusere restanser på kommunale krav.

Tiltak

- Bruke nyanskaffet innfordringssystem effektivt.
- Renteberegning på alle restanser.
- Hyppigere bruk av tvangsinnfordring.

7.1.2 Politisk virksomhet

Politisk virksomhet har egen ramme. I denne ramma er det avsatt midler for godtgjørelse til ordfører og varaordfører, godtgjørelse til alle folkevalgte, tappt arbeidsfortjeneste og reisegodtgjørelse. Politiske møter avholdes på kveldstid. Dette medfører mindre utgifter til tappt arbeidsfortjeneste. Her settes det også av utgifter til valgavvikling og folkevalgtopplæring, samt kontrollutvalg med sekretariat. Det avsettes beløp til formannskapet og ordførerens disposisjon. Det er ikke satt av spesielle budsjettsummer for eldreråd og råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

7.1.3 Enhet for skole

4-årsplan for skolene

Visjon: Sammen for den gode skole for å få det til

Verdier: Tillit, ansvar, trygghet, respekt, inkludering, kunnskap og kvalitet

Elevene skal trives på skolen, bli sett og få best mulig læringsutbytte. Respekt, inkludering og kvalitet er viktige verdier. Skolene skal skape et klima som er preget av trygghet, tillit og ansvar for seg selv og hverandre. Elevenes opplæring blir utført i et samspill mellom skole, foresatte, elever og lokalsamfunn.

Faktaopplysninger

Statistikken bygger på fødselstallene i Gjerstad. Inn- og utflytting er ikke lagt inn.

Skole				SFO		
	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Gjerstad	85			17		
Fiane	108			36		
Abel 1.-7.trinn		187	172		Ca 61	Ca 55
Abel 8.-10 trinn	82	95	91			

Hovedutfordringer for skolene i Gjerstad

Tidlig innsats/forebygging

Skolen i Gjerstad har som mål å sikre at elevene greier å fullføre videregående skole. Forskning viser at de første leveår betyr mest for menneskets utvikling. Elevene har en lovbestemt rett til tilpasset opplæring på de laveste trinnene 1.-4. klasse, (denne lovbestemmelsen var ny fra 1. 8. 2018). Derfor må skolen påregne å bruke flere ressurser her. Samtidig må det arbeides systematisk fra 1. til 10. klasse med de grunnleggende ferdighetene (lese, skrive, regne, fortelle/kunne uttrykke seg muntlig og bruke IKT).

Når skolen ser at elever sliter, faglig eller sosialt, skal det så raskt som mulig settes inn tiltak. Tiltak skal igangsettes uavhengig av hvilket klassetrinn eleven er på. Kommunen må, også i fremtiden, ha en organisering som gjør det mulig å ha et tett samarbeid med PPT, barnevernet og Familiehuset. Det må settes av nok ressurser til å gjennomføre programmene "Zippys venner", "Kjærlighet og grenser" og "MOT". Disse programmene er med på å sikre elevene et godt psykososialt arbeidsmiljø.

Et godt psykososialt miljø for alle elevene

Ingen elever skal risikere å få skolegangen sin ødelagt på grunn av mobbing. Det skal alltid arbeides målbevisst og langsiktig for at skolene i Gjerstad skal være mobbefrie. Skolene i Gjerstad har plan for trygt og godt skolemiljø (§9A), denne ble revidert og laget ny høsten 2017. Kommunestyret behandlet planen våren 2018. Skolene i Gjerstad bruker plan for trygt og godt skolemiljø (§9A) som rettesnor i arbeidet sitt mot mobbing. Enkeltvedtak er erstattet med aktivitetsplaner for elever som ikke opplever å ha det trygt og godt på skolen. Elever og foresatte skal få god informasjon om sine rettigheter.

Elevundersøkelsen gjennomføres en gang hvert år. I tillegg har skolene en egen lokal trivselsundersøkelse som gjennomføres tre ganger i året. Resultatene blir fulgt opp både individuelt med elevene, i personalet, i foreldremøter og i utviklingssamtaler.

Skole- hjesamarbeid

Det er de foresatte som har hovedansvaret for elevenes oppvekst og læring. Skolene må bevisstgjøre de foresatte på deres rolle og legge til rette for et godt samarbeid med skolen. Dette sikres ved å bruke FAU, samarbeidsutvalget og skolemiljøutvalget aktivt. Det skal gjennomføres to foreldremøter og to utviklingssamtaler hvert år. Foreldrepålogging i VISMA Flyt skal sikre et mer aktivt skole-hjem samarbeid. Alle skolene skal legge ut viktig informasjon på skolens hjemmeside. Skolene jobber videre med "Blanke ark", det vil si en lik mal for gjennomføring av foreldremøter med fast innhold som går på fag og psykososialt i forhold til klassetrinn. Skolene i Gjerstad skal oppleves som åpne og imøtekommende.

Kunnskapsformidling

For at elevene skal oppnå et kunnskapsnivå som fører til at de fullfører og består videregående skole, må et høyt læringstrykk prioriteres. Alle elevene skal få et best mulig undervisningstilbud, oppleve god veiledning og at de blir satt krav til. Arbeidsmetodene skal være varierte og basert på prinsippet PRUV – praktisk, relevant, undersøkende og variert. Howard Gardners teori om de mange intelligenser skal også legges til grunn for undervisningen.

Spesialundervisning/tilpasset opplæring

Det skal også i kommende år arbeides for å få ned den samlede spesialundervisningen. Det samarbeides mellom skole, foreldre, PPT og skoleeier for å få det til. Ressurser til god tilpasset opplæring og tidlig innsats må sikres.

Ivaretagelse av minoritetsspråklige elever

Gjerstad kommune har vedtatt å ta imot nye flyktninger og vil prioritere barnefamilier. Disse barna må gis et tilfredsstillende undervisningstilbud slik at de kan fullføre en videregående opplæring og skaffe seg en utdanning. Kommunens enheter må samarbeide om et godt tilbud til disse barna. Utfordringene er størst når barnefamilier på kort varsel kommer til Gjerstad.

Kompetanseheving

Det må arbeides med kompetanseheving og skolering for å ha en lærerstab som tilfredsstillende de nye kravene til kompetanse. Utdanningsdirektoratets satsing "Kompetanse for kvalitet" er et videreutdanningsprogram for lærere. Det er et ønske at det også i kommende år er lærere med på denne ordningen.

IKT

Utviklingen innenfor IKT går fort. Det er stadig behov for ny-investeringer og utskifting av foreldet materiell. Læringsplattformen it's learning skal brukes aktivt. Som følge av nye arbeidsmetoder, økes behovet for bruk av PCer, særlig i ungdomsskolen. Det må arbeides for at alle elever skal ha tilgang til egen PC.

Rekruttering

Det er god søkning til ledige fagarbeiderstillinger i skolene. Å få pedagoger med de fagområder en trenger, kan være en utfordring med tanke på de nye kompetanseforskriftene.

Realfagskommunen Gjerstad

Gjerstad kommune er en realfagskommune ut 2019. Gjennom denne satsningen skal Gjerstad kommune fortsette å styrke kompetansen i realfag. I realfagssatsingen har vi i Gjerstad valgt å ha et ekstra fokus på matematikk. Målet er at flere elever fullfører videregående skole. Kommunen har egen strategiplan som er politisk behandlet.

Innovasjonsledelse skolebibliotek vs. folkebibliotek

Gjerstad kommune har vært pilotkommune i dette prosjektet over to år. Prosjektet er nå ferdig i den forstand at vi må drive videre selv, uten støtte fra Aust-Agder bibliotek og kulturformidling. Arbeidet har tatt sikte på å innovere samarbeidet mellom skolebibliotek og folkebibliotek. Målet er at elever i Gjerstadskolene skal bli bedre lesere. Dette skal de bli gjennom å bruke alle bibliotek i bygda, både på skolen og i fritiden. Bibliotekene skal samarbeide om å motivere for leselyst og leseglede. Arbeidet fortsetter for fullt, det er et mål

at det nye skolebiblioteket skal bli et læringscenter der leseglede, trivsel og kunnskapslyst står i sentrum. Det er søkt nye midler til å styrke skolebibliotekets arbeid med lesestimulering gjennom UDIR. Svar på søknaden kommer i begynnelsen av 2019.

«**Vi bryr oss sammen – for barn og unge i Gjerstad kommune**» er en paraply for kommunens satsinger rundt barn som bekymrer. Alle enheter som arbeider med barn og unge i Gjerstad kommune er med på et tverrfaglig opplegg initiert av Borgestadklinikken. Målet med prosjektet er å heve kompetansen om tidlig identifikasjon og tidlig intervensjon blant ansatte som kommer i kontakt med barn og unge som lever i risikoutsatte livs- og familiesituasjoner. Videre arbeid vil være å utvikle og implementere rutiner for hvordan gå fra bekymring til handling i den enkelte avdeling eller på tvers av fagavdelinger i kommunen. Arbeidet har gått fra å være BIR (barn i rusfamilier) til **BTI** (Bedre tverrfaglig innsats).

I tillegg er skolene en del av kommunens andre folkehelsesatsing under samme paraply, som heter **helsefremmende skoler og barnehager**. Gjennom denne satsingen skal skolene i Gjerstad bli trivselsleder-skoler, det skal settes i gang systematisk opplegg rundt aktivitet i storefriminutt for alle elever fra 1.-10. klasse. Opplegget skal koples sammen med MOT sine verdier.

MOT- Gjerstad kommune er en MOT-kommune. Abel ungdomsskole har overtatt lederrollen i prosjektet, men samarbeider som før med Familiehuset. Prosjektet er tverrfaglig og styrker ungdommene i forhold til å være trygge på seg selv. Målet er at MOT skal skape robust ungdom som inkluderer alle. Viktige prinsipper er: MOT til å leve, MOT til å bry seg og MOT til å si nei.

SFO

Skolefritidsordningen i Gjerstad skal ha gode fritidsaktiviteter og godt foreldresamarbeid som bygger gode relasjoner. Arbeidet skal støtte opp om skolens mål og gjennomføring av satsingsplanen. Det skal arbeides med å få til gode fellesopplevelser og et godt samarbeid med folkebiblioteket. Høytlesningsøkter skal gjennomføres. Gjennom spill, lek og forming skal det være en bevisstgjøring av det arbeidet som drives i realfagskommunesatsingen.

Hovedtiltak for skolene i Gjerstad. En oppsummering:

- Gjennom Realfagskommunen Gjerstad skal kompetanse innenfor realfag økes. Ungdomsskolen deltar i Lektor2 som innebærer realfag i samarbeid med næringslivet.
- Skolene i Gjerstad har tidligere gjennomført flere prosjekter i regi av Utdanningsdirektoratet. Det gjelder leseprosjekt, satsing på klasseledelse og prosjektet *Vurdering for læring*. I tillegg har ungdomsskolen vært med på satsingen *Ungdomstrinn i utvikling*. Etter at satsingsområdene formelt avsluttes, blir prinsippene videreført og implementert i skolenes arbeid.
- Gjerstad skole ønsker å videreføre deltakelse i Erasmus + prosjektet.
- Skolene skal følge opp elevenes utvikling. Programmet Vokal benyttes til å registrere elevenes læringsutbytte. Her samles resultater fra Udirs kartleggingsprøver, nasjonale prøver, leseprøver (LUS), M-prøver, interne tester, svømmerresultater osv. Vurderingen av resultatene benyttes for å gi elevene den riktige oppfølging, slik at de kan lære mest mulig på best mulig måte.
- Øke læringstrykket og forbedre klasseledelsen for å høyne det faglige nivået. Arbeidet skal skje i et nært samarbeid med de foresatte og skolene.
- Bruke tilpasset opplæring slik at elevene får en bedre undervisning ut fra sine forutsetninger, og jobbe for å få til en reduksjon av enkeltvedtak.
- Gi kompetanseheving og videreutdanning av personalet ut ifra kartlagte behov.
- Rekruttere nytt personale i tråd med kompetansebehov.

Årsplan for skolene i Gjerstad 2018

Mål: skape en ny 1-10 skole som skal kjennetegnes av god kvalitet på undervisning og et godt, trygt og inkluderende skolemiljø

Tiltak:

- Felles planmessig utviklingsarbeid for alle ansatte i skolene med fokus på kulturbygging og elevsyn, men også med tanke på overordnet del i nytt læreplanverk
- Skape arenaer der elever i de to barneskolene får treffe hverandre flere ganger i løpet av våren (felles turer og opplevelser, felles arrangementer etter skoletid gjennom FAU etc)
- Samarbeidsutvalgsmøter (SU) for alle tre skoler felles

- Felles møter i FAU
- Medbestemmelsesmøter felles for alle tillitsvalgte og ledere i skolene

Mål: Skolene skal være en lærende organisasjon med fokus på resultater

Tiltak:

- God og tydelig klasseledelse
- Læreplaner med konkrete mål i alle fag. Alle læreplaner skal baseres på lik mal
- Prinsippene i *vurdering for læring* skal brukes med konkrete og konstruktive fremovermeldinger på elevenes arbeid
- Nasjonale prøver skal brukes som et redskap til å sette inn nødvendige tiltak
- Eksamensresultater og grunnskolepoeng skal være i fokus for stadig forbedring
- Skolene skal til enhver tid ha et planmessig pedagogisk utviklingsarbeid

Mål: Skolene skal legge til rette for at elever oppnår kompetansemålene

Tiltak:

- Tidlig innsats og tilpasset opplæring
- Godt kvalifiserte lærere
- Undervisningen skal være **praktisk, relevant, undersøkende og variert (PRUV)**
- Bruke kartleggingsverktøy som LUS, nasjonale prøver og kartleggingsprøver for å heve elevenes kompetanse
- Fokus på matematikk
- Fokus på lesing
- Leseprosjekter høst og vår på alle trinn i samarbeid med skolebiblioteket og folkebiblioteket
- Elevsamtaler og utviklingssamtaler hver høst og vår med fokus på faglig utvikling og trivsel
- Gjennomføre kurs i lesing, skriving og regning for å bedre resultatene
- Godt samarbeid og erfaringsdeling mellom lærere på alle trinn

Mål: Skolene skal ha et planmessig holdningsskapende arbeid

Tiltak:

- Egne trivselsregler i alle klasser
- Klassemøter jevnlig hvor elevenes psykososiale miljø er tema
- Ha et engasjert elevråd
- Gjennomføre temadager med fokus på holdninger (eksempelvis; markere FN-dagen, Holocaust-dagen, verdensdagen for psykisk helse og delta i TV-aksjonen)
- Fellesarrangementer som styrker det sosiale samholdet, både trinnvis og for hele skolen
- Gjennomføre Zippys venner, Kjærlighet og grenser, MOT

Mål: Skolene skal ha et godt skole-hjem samarbeid

Tiltak:

- Foreldremøter minst to ganger pr. år med fast innhold for møter på de ulike aldersgruppene («Foreldreskolen»)
- Utviklingssamtaler to ganger pr år
- Sosiale sammenkomster klassevis
- Felles julefest og sommerfest for elever, foresatte og ansatte
- Foreldrepålogging i Visma Flyt
- Skolemiljøutvalgsmøter minst 3 ganger pr år
- Samarbeidsutvalgsmøter minst 3 ganger pr år

7.1.4 Visedal barnehage

4- års plan

Barnehagens visjon

”En fantasifull verden hvor det utrolige skal skje...”

I denne visjonen ligger en tanke om at barn har få barrierer i forhold til hva som er mulig og umulig, og at barnehagen skal være et sted som tar vare på denne egenskapen. Visjonen vår ønsker å dra praksisen vår mot det å ha en undrende holdning og væremåte til livet. At barn oppmuntres til å stille spørsmål, og forske seg frem til svar er viktig. Da vil de kreative og originale løsningene vokse frem.

Livet byr på muligheter – ikke begrensninger, og med denne innstillingen hos alle i barnehagen vil det garantert skje utrolige ting...

Faktaopplysninger

Visedal barnehageenhet er fysisk spredt på to hus, avd. Alvheim er en base og avd. Renstøl er delt i to baser. Der igjen er basene delt opp i søskengrupper. Spesielt barnehagens yngste blir skjerma i mindre grupper. Barnehagen har 135 faste plasser som blir regnet ut på grunnlag av barnehagens totale areal for barn over 3 år. Barn under tre år har krav på 1/3 mer areal enn barn over 3 år, og derfor vil det faktiske antall barn i barnehagen alltid være lavere enn 135. Barnehagen benytter pr i dag 24,8 årsverk fordelt på begge hus. Barnehagen er et heldagstilbud med åpningstid fra kl.0700 til 1630 hver ukedag. Kommunen kan pr i dag tilby barnehageplass til alle med rettighet etter § 12a i barnehageloven.

Hovedutfordringer

Å gi barnehageplass til alle som har behov for det, på den tid de ønsker, er en utfordring. Det å sørge for rett nivå på tjenesten i takt med de behov som til enhver tid eksisterer, vil være utfordrende på grunn av store svingninger i årskulla. I og med at barnehage er en tjeneste mennesker velger å benytte etter behov, kan det også være vanskelig å forutse konkrete tall.

Fra august 2017 ble det iverksatt en lovendring som innebærer at alle barn regnes som tre år først fra august det året de fyller tre år. Dette innebærer at barnehagen har flere småbarn gjennom hele barnehageåret. Dette vil videre begrense muligheten til å ta opp flere barn midt i barnehageåret. Begrensningen er knyttet til både tilstrekkelig personal og nok areal. Lovendringen innebærer også at barn født til og med i november, har rett til barnehageplass. Konsekvensen for enheten er behov for en høyere bemanning enn slik situasjonen er pr i dag.

Fra og med august 2018 er det vedtatt både en personalnorm og en pedagognorm. Kravet til personalnorm er 3 små barn(1-2år) pr ansatt, og 6 store barn (3-5år) pr ansatt. Pedagognormen legger et krav om minimum en pedagog i full stilling pr 7 små barn, og minimum en pedagog i full stilling pr 14 store barn.

Disse normtallene vil være sterkt regulerende på barnehagens ressursbruk fremover i tid, i og med at over 95% av tildelte ressurser benyttes til lønn. Den store utfordringen er å ha en bemanning som tåler et fleksibelt opptakssystem.

Ny rammeplan for barnehage ble innført fra 1. august 2017, og krever et systematisk og grundig implementeringsarbeid i barnehagen. Faglige krav til kvalitet gitt gjennom rammeplan for barnehage, er høye. Alle ansatte skal utvikle en praksis i henhold til rammeplan, og det tar tid. Enhetens ansatte har ingen felles tid i hverdagen, og alle felles personalmøter må gjennomføres på ettermiddag- og kveldstid.

Hvordan klare å arbeide langsiktig med forebygging, er en utfordring innen en stadig lavere økonomisk ramme.

Barnehageenheten og kommunen har en utfordring når det gjelder tidlig innsats og pedagogisk tilrettelegging. Dette med tanke på nok personale med nødvendig kompetanse, samt hvor i organisasjonen disse ressursene skal settes inn.

Enheten har fra og med 2019 en høy andel flyktning- og tospråklige barn. Ved avdeling Renstøl er ca. 30% av barna tospråklige. Dette er først og fremst en berikelse for vårt miljø, men må følges tett opp gjennom systematisk arbeid i samarbeid med familiene det gjelder.

Hovedtiltak

En høy kvalitet på barnehagens faglige innhold for barn og foresatte vil være hovedfokuset i en fireårsplan. Implementeringsarbeid knyttet til ny rammeplan vil bli satset på gjennom både ekstern og intern kursing, samt konkrete utviklingsarbeid.

Enheten må fortsette å satse på utvikling av en god og fleksibel struktur, og en tydelig ledelse av denne. En fortsatt klar forventning om å ha en organisasjon med myndiggjorte medarbeidere, vil være nødvendig for å nå fremtidige målsettinger.

Det å ha en personaldekning som er tilstrekkelig til å møte store varierende behov hos barn i barnehagen, er en forutsetning for både antall barn som kan tilbys plass, tidlig innsats og kvalitet.

Kompetansehevende tiltak vil være viktige for å ha kunnskap som fører til iverksettelse av de tiltakene som gir resultater.

Ansatte med en følelse av jobbmestring er en forutsetning for å nå mål om høy kvalitet. I og med at kvalitet i barnehagen i stor grad ligger i personalressursen, er det viktig å fortsette det aktive arbeidet enheten har med å redusere sykefraværet/øke jobbnærværet.

Fra statlig hold innføres et stadig mer fleksibelt og brukervennlig regelverk for opptak til barnehage. Dette er en god og riktig utvikling for alle foresatte, som alle kommuner må håndtere. For å opprettholde kvalitet i tilbudet, må en fokusere på hvordan kontinuitet i driften kan ivaretas.

Barnehage blir i alt arbeid rundt utvikling av gode levekår, nevnt som et avgjørende tiltak.

Med tanke på kommunens utfordringer i forhold til levekår, ser enheten det som svært viktig å være en aktiv medspiller i videre utviklingsarbeid rundt tidlig innsats.

Kommunedelplan for Oppvekst og Utdanning definerer tidlig innsats som en spisset satsing på barn i alderen 0-18 år. Forskning sier at tiltak bør settes inn i alderen 0-5 år for å ha best effekt.

Det å tenke forebyggende og langsiktig i arbeidet med videre utvikling av tjenesten, vil være grunnleggende. Et stadig tydeligere behov for samhandling med andre enheter som for eksempel Familiehuset og skolen blir fremtredende.

Det å gå tidlig inn i samarbeid med foresatte er en nødvendighet, og nye rutiner for stadig mer og bedre samarbeid vil komme på plass i løpet av 2018. Viktigheten av barns lekekompetanse, arbeid med språk, samhandling fagpersoner imellom og god foreldredialog vil være temaer i den neste fireårs perioden.

Barnehagen vil delta aktivt i realfagkommuneprosjektet, og i kommunens satsing på BTI (Bedre Tverrfaglig Innsats).

Det er viktig å arbeide målretta for å finne de gode måtene å organisere spesialpedagogisk arbeid på. Et fleksibelt system krever at en kartlegger brukerbehov så langt det lar seg gjøre, slik at en igjen kan møte behov hos brukerne fra år til år.

Kompetanse hos ansatte er svært viktig i dette arbeidet. Flere ansatte bør opparbeide spesialpedagogisk kompetanse slik at arbeidet i større grad blir endel av det ordinære tilbudet. For å lykkes i dette arbeidet, kreves det ressurser avsatt til allmennpedagogiske tiltak og veiledning fra spesialpedagog.

Barns utfordringer er enklere og mindre ressurskrevende å løse hvis en kommer tidlig inn i et systematisk arbeid.

Oppfølging av flyktning- og tospråklige barn krever spesiell kompetanse, og det krever videre at en setter av ressurser til arbeidet.

Årsplan 2019

Mål : «Å Se fem tegn på at enheten arbeider med fokus på tidlig innsats»

Tiltak :

- Enheten deltar aktivt i BTI – Bedre Tverrfaglig Innsats
- Ansatte i enheten får økt sin kunnskap om Trygghets sirkelen i løpet av året
- Helsestasjonens to-årskontroll blir gjennomført ute i barnehageenheten
- Enhetens arbeider aktivt med mottak av nye flyktningfamilier
- Enheten deltar i realfagskommuneprosjektet, og er med i nettverk sammen med skolen

Mål : «Enheten skal utvikle en felles praksis knyttet til rammeplanens verdigrunnlag»

Tiltak :

- Nettverksgrupper for alle barnehageansatte gjennomføres i samarbeid med Risør kommune
- Kapittel 1 i rammeplan for barnehage blir jobbet systematisk med gjennom hele året på enhetens personalmøter
- Enheten utvikler en ny arbeidsform kalt fordypning. Arbeidsformen tilrettelegger for at alle ansatte gjennomfører arbeid i små grupper som gjør det mulig å se hvert enkelt barn godt
- Spesialpedagog og styrer/enhetsleder driver systematisk veiledning på alle avdelinger

Mål : «Enheten skal utvikle en felles forståelse av medvirkningsbegrepet sammen med foresatte»

Tiltak :

- Innføre et eget foreldremøte for foresatte til tre- og fireåringer
- Benytte barnehagens samarbeidsutvalg til diskusjon og refleksjon
- Drøfte kommunikasjon som tema i SU
- I løpet av 2019 innføres en ny digital kommunikasjonsplattform kalt Vigilo
- Snakke tydelig med foresatte på hver enkelt avdeling om hva medvirkning kan være for akkurat dem
- Gjennomføre brukerundersøkelse i april 2019

Mål : «Alle ansatte i enheten skal etablere en felles digital praksis, for igjen å oppnå en mer effektiv kommunikasjon»

Tiltak :

- Ta tydelige valg på hva alle ansatte skal mestre- QM+, E-post, skjemaer på ansattportal og Vigilo (nytt barnehagesystem).
- Gjøre verktøyene lettere tilgjengelig for alle, samt sørge for nok og oppdatert utstyr
- I større grad synliggjøre nytteverdien av verktøyene
- Skape engasjement og kultur for endring
- Kartlegge kompetansebehov – gjennomføre eventuell opplæring/kursing
- Innføre superbrukere ved behov
- Ansvarliggjøre den enkelte i større grad; f.eks. å legge inn fast punkt på refleksjonssamtaler/medarbeidersamtaler rundt egen praksis
- Fokuserer på brukervennlighet og nytteverdi i systemene/rutinene våre

7.1.5 Enhet for Pleie og omsorg

4-ÅRSPLAN

Enhet for Pleie og omsorg skal gi kommunens innbyggere trygghet for at nødvendige omsorgstjenester er tilgjengelige ved behov. Tjenestene skal innrettes slik at de fremmer den enkeltes egenmestring.

Faktaopplysninger (2018)

Pleie- og omsorg er den største enheten i Gjerstad kommune med 72 årsverk. Enheten har 4 lærlinger innen helsefag.

Eget tjenestekontor som har ansvar for saksbehandling, hjelpemidler og fagprogram (Gerica)

Enheten består av 3 tjenesteområder:

Institusjon:

Somatisk avdeling, skjermet avdeling, dagtilbud for hjemmeboende. Kjøkken og vaskeri.

Hjemmetjenester:

Hjemmesykepleie, hjemmehjelp, ambulerende vaktmestertjeneste, BPA (brukerstyrt personlig assistent), omsorgslønn, omsorgsboliger og omsorgshybler.

Tjenester til funksjonshemmede:

Boliger for funksjonshemmede (Hoppehagen 16 og 22), støttekontakt og avlastning for funksjonshemmede over 18 år.

Systemansvar for IP (individuelle planer)

I tillegg har enheten ansvar for transporttjeneste og parkeringstillatelse for funksjonshemmede.

Hovedutfordringer

- Gi forsvarlige tjenester innenfor økonomiske ressurser
- Følge opp og videreutvikle tjenester i tråd med nasjonale føringer/stortingsmeldinger
- Innbyggernes forventninger til tjenester
- Utsette behov for pleie og omsorgstjenester blant befolkningen
- Rekruttering/ kompetanse ansatte

Hovedtiltak

- Alternative boformer/tjenester til personer med demenssykdom
- Aktiv bruk av velferdsteknologi
- Samarbeide med Frivilligsentralen for å øke aktivitetstilbud til funksjonshemmede og eldre
- Gode ordninger for kompetanseheving og etterutdanning
- Øke andelen heltidsstillinger
- Ta i bruk alternative turnusordninger

ÅRSPLAN 2019

Mål: Gi tjenester av god kvalitet

Tiltak:

- Tverrfaglig forbedringsteam som har fokus på helhetlige tjenester
- Fagteam/fagstillinger på tvers av avdelinger
- Delta i fagutvalg for eHelse og velferdsteknologi (Østre-Agder)
- Bytte ut sykesignalanlegget på institusjonen**
- Alternativ organisering av støttekontaktjeneste for noen brukergupper

Mål: Forebygge/utsette behov for tjenester

Tiltak:

- Hverdagsmestring som ideologi for all tjenesteutøvelse
- Aktivitetstilbud til flere brukergupper i samarbeid med frivilligsentralen
- Vurdere velferdsteknologiske tiltak i saksbehandlingen for vedtak om tjenester.
- Oppstart av "Helsefremmende hjemmebesøk" til alle over 75 år
- Aktiv deltaker på informasjonsmøter i samarbeid med interne og eksterne bidragsytere

Mål: Kompetanseheving, rekruttere og beholde fagpersoner

Tiltak:

- Gi stipend til ansatte som tar videreutdanning som er prioritert i enhetens opplæringsplan
- ABC-opplæring*** i studiegrupper; Demensomsorgens ABC, Eldreomsorgens ABC, Mitt livs ABC og velferdsteknologiens ABC.
- Alle ansatte skal få tilbud om e-læringskurs
- 2 undervisningsdager som ansatte organiserer/underviser/deler kompetanse
- Fortsatt bruk av rekrutteringsstillinger
- Delta på lederutviklingsprogram for Gjerstad kommune
- Prøve ut ulike turnusmodeller for å øke andelen heltidsstillinger

Mål: Videreutvikle et godt arbeidsmiljø

Tiltak:

- Faste møter med tillitsvalgte og verneombud
- Delta i KS prosjekt "Heltidsnettverket i Agder"
- Fortsette med "medarbeidergruppa"* som sosialkomite/personalpleie
- Fellesarrangementer for ansatte

*delmål i plandokument oppfølging av RO-rapport

**Agderprosjektet: Felles anskaffelse av responsenterløsning og trygghetsteknologi

***ABC-opplæringen er virksomhetsintern kompetanseutvikling for helse- og omsorgstjenestene i kommunene, tilbys ved oppdrag gitt fra Helsedirektoratet.

7.1.6 NAV Gjerstad

4- årsplan

Visjon

NAV er som kjent delt i en statlig og en kommunal styringslinje, og visjonene/formålsparagrafene er noe forskjellig fra kommune til stat.

NAV stat sin visjon

Visjon: Vi gir mennesker muligheter

Vi gir muligheter gjennom å:

- gjøre veien inn i arbeidslivet bredest mulig, og veien ut trangest mulig.
- hjelpe folk som har mistet jobben med å finne ny jobb, og de som trenger det, vil få veiledning, kurs eller arbeidspraksis.
- gi mennesker muligheter til å leve i økonomisk trygghet, og til å forbedre egen livssituasjon slik at de selv kan ta ansvar for egen økonomi og eget liv.

NAV kommune sin visjon/formålsparagraf er knyttet opp til Lov om sosiale tjenester i NAV

Visjon: Bedre levekårene for vanskeligstilte, bidra til økonomisk og sosial trygghet. Fremme overgang til arbeid, sosial inkludering og aktiv deltakelse i samfunnet.

Faktaopplysninger

Tall fra SSB viser at antall brukere av økonomisk sosialhjelp og utbetalt økonomisk sosialhjelp, er redusert de siste 10 årene. Det er likevel en høy andel av Gjerstad sin befolkning som mottar økonomisk sosialhjelp.

Gjerstad kommune har utfordringer knyttet til barnefattigdom. Det er viktig at de familier som er i denne gruppen og som har kontakt med NAV, blir gitt nødvendig råd og veiledning for å endre sin økonomiske situasjon på kort eller lang sikt.

Det pågår en prosess i Aust-Agder der en ser på muligheten for sammenslåing av flere NAV kontor. NAV Gjerstad vil være en del av denne utredningsprosessen i 2019.

Hovedutfordringer

Slik enhetsleder ser det, er utfordringene for Gjerstad å få flere i arbeid og aktivitet i årene som kommer. I mange tilfeller vil dette føre til bedre økonomi og bedre psykisk helse.

Budsjettet reduseres noe i 2019. Vi ønsker derfor ikke å øke satsen for økonomisk sosialhjelp. Den vil derfor for 2019 ligge noe under statlig anbefalt norm.

Hovedtiltak

Sikre at NAV leverer gode tjenester til Gjerstad sine innbyggere uavhengig av hvor kontoret blir liggende i fremtiden.

Sikre at flest mulig av Gjerstad sine innbyggere er i arbeid og aktivitet.

Årsplan 2019

Mål

Det er viktig for Gjerstad at flest mulig har inntekt som dekker deres utgifter og spesielt utgifter til barn. Det er viktig å redusere andelen av sosialhjelpsbrukerne som er unge eller brukere med barn. Dette bør fortsatt være et fokusområde for 2019.

Tiltak

Andel mennesker under 30 år med økonomisk sosialhjelp som hovedinntekt skal reduseres fra 2018 til 2019.

Hos alle barnefamilier med økonomisk sosialhjelp som hovedinntekt, skal behovet for fritidsaktiviteter utredes ved søknad om sosialhjelp. Fortsette lavterskeltilbudet som kommunen gir til mennesker som mottar økonomisk sosialhjelp.

7.1.7 Familiehuset

4-Årsplan

Familiehusets visjon: **Sammen gjør vi en forskjell.**

Faktaopplysninger

Familiehuset er koordinerende enhet for forebyggende arbeid og psykisk helse i kommunen. Lovpålagte tjenester gis i henhold til gjeldende lover og forskrifter. Kjerneoppgavene i tjenestene er nærmere beskrevet i enhetens virksomhetsplaner.

Familiehuset har utviklet et verdidokument hvor verdiene: **Pålitelige, Uredd i tilnærming, Løsningsfokuserte og Samarbeidssøkende** utgjør vår PULS.

Verdiene skal prege arbeidet internt og eksternt og er retningsgivende for vårt arbeid.

Enheten består av følgende tjenester:

- Jordmortjeneste
- Flyktningtjeneste
- Fysioterapitjeneste
- Helsestasjon - og skolehelsetjeneste
- Helsetjeneste for flyktninger og asylanter
- Legekantor; lokalisert på Brokelandsheia
- Psykisk helsetjeneste med Kontaktsenter
- TFF, tiltak for funksjonshemmede

Sammen og i tett samarbeid med øvrige enheter i kommunen, interkommunal PPT og barneverntjeneste, samt statlige institusjoner sikrer enheten et tverrfaglig tilbud til barn, unge og familier. Familiebegrepet inkluderer også voksne enkeltpersoner som mottar tjenester.

Hovedutfordringer

Familiehuset er en kompetanseenhet hvor myndighetenes føringer er styrende for kvalitet og tjenesteutvikling. Enheten jobber med levekårsutfordringer gjennom satsingene Tidlig Inn, Helsefremmende skoler og barnehager og BTI (Bedre tverrfaglig innsats).

I nasjonale mål og prioriteringer påpekes det at psykisk helse fortsatt skal prioriteres med særlig vekt på barn og unge. Helsestasjons- og skolehelsetjeneste skal styrkes.

Ny kunnskap og undersøkelser som Ungdata m fl viser hvilke samfunnsmessige utfordringer vi har innen psykisk helse for unge. Rustjenesten som frem til nå har ligget i ansvaret til Nav inngår i psykisk helsetjeneste fra 2019.

Mottak av flyktninger er en overordnet kommunal oppgave hvor flyktningtjenesten har ansvaret for bosetting og introduksjonsprogram for ankomne flyktninger. For å lykkes med integrering, utdanning og jobb til de flyktningene som kommunen tar imot, anlegger kommunen felles innsats fra alle tjenester, enheter, frivillige lag og foreninger. For tiden er det 35 barn i barnehage- og skolealder som kommunen har et særskilt ansvar for.

Nyankomne overføringsflyktninger er igjen en «ny» utfordring.

Hovedtiltak i perioden

1. Gi lovpålagte helsetjenester; som ivaretar forsvarlig kvalitet i henhold til nyere kunnskap, ta i bruk metodikk fra kompetanseprogrammene
2. Kvalifisere og integrere flyktninger
3. Utøve forebyggende og helsefremmende arbeid
4. Utøve og videreutvikle tverrfaglighet og samhandling

Årsplan for 2019

Mål

Gi lovpålagte helsetjenester som ivaretar forsvarlig kvalitet i henhold til nyere kunnskap

Tiltak

- Helsesøstrene og jordmor deltar i kompetansehevingsprogrammet "Tidlig Inn" og tar i bruk metodikk og ny kunnskap
- Rustjenesten overføres fra NAV til Familiehuset og inngår i psykisk helsetjeneste
- Psykisk helsetjeneste gir tilbud om støttesamtaler, psykoedukasjon og bistand i akutte situasjoner
- Psykisk helsetjeneste ansetter et team i turnus for å utføre heldøgns omsorgstilbud for pasienter med dobbeltdiagnoser
- Psykisk helsetjeneste og rus viderefører gruppetilbudet Kontaktsenteret for mennesker med psykiske vansker og / eller manglende sosialt nettverk
- Videreutvikler gruppetilbud ved Kontaktsenteret, med flere ulike aktiviteter
- Viderefører helsetjenester for flyktninger, en tverrfaglig innsats for nyankomne flyktninger fra Kongo

Mål

Styrke nyankomne flyktningers mulighet for deltakelse i yrkes- og samfunnsliv

Tiltak

- Følge opp de 30 personene som deltar i introduksjonsprogram i tett samarbeid med Voksenopplæringskolen (VIRK).
- Utarbeide og følge opp individuell plan for alle i introduksjonsprogrammet
- Delta i samarbeide på barnas arenaer, 35 barn av flyktninger i 5 årsperioden
- Utvikle en tverrfaglig oppfølging (modell) for miljøarbeid i opplæring av overføringsflyktninger, bo-opplæring
- Søke eksterne midler til deler av arbeidet
- Være bidragsyttere for at flere vil være med å gjøre en forskjell, inkludering/frivillighet
- Bruk av sosiale medier som informasjonskanal

Mål:

Bidra til, utøve og koordinere forebyggende og helsefremmende arbeid

Tiltak

- Helsesøstrene drifter foreldreveiledningskurs basert på trygghets sirkelen (COS – Circle of security)
- 4-5 ansatte har koordinatorrolle for personer med IP (individuell plan etter vedtak)
- Deltar i satsingen BTI
- Enheten skaffer støttekontakt, avlastning til personer med funksjonshemming gjennom tjenesten TFF
- Videreutvikler fysioterapi med barn i en tverrfaglig ramme
- Gi et tverrfaglig oppfølging av barn med overvekt
- Koordinerer MOT, SLT (samordning av lokale kriminalitetsforebyggende tiltak), "Kjærlighet og grenser"
- Enheten inngår og drifter nødvendige samarbeidsavtaler

Mål:

Tar vare på og videreutvikler kompetanse i enheten.

Tiltak:

- Ukentlig enhetsmøte med temainnhold og refleksjon
- To helsesøstre og jordmor deltar veiledningsgruppe i Tidlig Inn
- Ny kunnskap fra kurs/konferanser deles med alle i enhetsmøter
- Egne personalmøter for personalet i turnus, også med veiledning
- Forskjellige ansatte deltar kompetanseprogram i Gjerstad kommunes regi på flere områder
- Årlige medarbeidersamtaler med kompetanse og HMS fokus
- Ansatte skal ha et bevisst og aktivt forhold til internkontrollsystemet QM+

Mål

Være til stede på arenaer der elever, brukerne er/har sin hovedaktivitet.

Tiltak

- Skolehelsetjenesten deltar med fast tilstedeværelse i nyutvikling av tilbudet ved ny felles skole, i egne lokaler der.
- Skolehelsetjenesten har faste dager på skolene
- Flyktingetjenesten har fast ettermiddag med alle introduksjonsdeltakerne på VIRK
- Helsestasjon deltar månedlig i ressursteam i barnehagen
- Skolehelsetjenesten deltar månedlig i ressursteam på skole
- Alle tjenestene i enheten tilbyr hjemmebesøk etter behov

7.1.8 Samfunnsenheten

4-årsplan

Faktaopplysninger

Enhetens arbeidsområder er samfunnsutvikling, planarbeid, tekniske tjenester, kart og oppmåling, byggesaksbehandling, salg av boligtomter og næringstomter, prosjektgjennomføringer og vedlikeholdsoppgaver på kommunale bygg, vann- og avløpsanlegg, renhold, folkehelse, landbruk, konsesjon, klima- og miljø, bibliotek, kultur, næring, beredskap, prosjektgjennomføringer iht. investeringsprogrammet, tverrfaglige og tverretatlige prosjekter og samordning mellom og samvirke med enhetene i kommunen, og ut mot næringsliv, frivillige lag og foreninger og frivilligsentralen.

Hovedutfordringer

- store, tunge planprosesser og reformer
- beholde og rekruttere fagfolk – enheten mangler i dag fagkompetanse på kartdelen i arealplanlegging; det er slik det er nå ikke mulig å lage arealplaner og kommuneplanens arealdel uten å leie inn ekstern hjelp, eller evt. skolere en ansatt i GIS-line/plankartoppbygging
- regionalt samarbeid om næringsutvikling, folkehelse, skole og barnehage
- støtte opp om kulturlivet i kommunen
- bidra til å opprettholde jordbrukets kulturlandskap
- videreutvikle Brokelandsheia som det ledende næringsområdet i Østregionen med gode attraktive tomter og god struktur på utbyggingen, spesielt nå som det jobbes aktivt med å få på plass en plan for firefelts E18 gjennom næringsområdet
- holde oppe trykket med å få sammenkoblet Vestfoldbanen og Sørlandsbanen; Grenlandsbanen med stasjon på Brokelandsheia
- opprettholde fokus og engasjement for betydningen av aktiv skogforvaltning med tanke på skogens verdiutvikling
- et mer distansert forhold til skogeiendommen – skogen bidrar relativt lite på inntekten for mange
- koordinere og holde oppe trykket på, samt å få fremdrift, i kommunens tverrenhetlige og tverrfaglige prosjekter, og utføre god prosjektoppfølgning av investeringsprosjektene
- reduksjon av klimagassutslipp fra kjøretøy og andre forurensningskilder og bidra til å nå Norges klimamål
- sikre gående og syklende til og fra skole og fritidsaktiviteter
- utarbeide gode vedlikeholdsrutiner på bygg og anlegg ved hjelp av FDV-verktøy (forvaltning, drift og vedlikehold) og gode internkontrollrutiner
- utarbeide nødvendig brannokumentasjon og oppfølging av branntilsyn
- få på plass gode løsninger på kommunalt avløpssystem iht. bestemte utbygginger/renoveringer
- utføre tilfredsstillende drift og vedlikehold av kommunale utleieboliger, bygninger og kommunaltekniske anlegg
- gjennomføre forsvarlig sommer- og vintervedlikehold av kommunale veier
- få flere abonnenter tilknyttet kommunalt vann- og avløpsnett

Samfunnsenheten har et svært bredt arbeidsfelt, dette er også blitt utvidet ved at enheten har overtatt arbeidsoppgaver fra andre, uten at det har fulgt med ressurser. Disse arbeidsoppgavene er fordelt internt i enheten, og gjelder blant annet innenfor folkehelsearbeid. I tillegg deler enhetsleder sammen med rådmannen ansvaret som barnehagemyndighet og administrativ skoleeier. Dette medvirker til at enheten tidvis har et ekstra stort arbeidspress. Dette vil kunne påvirke graden av utredninger for politikere, svar på høringsuttalelser og deltakelse på interkommunale samarbeidsarenaer.

Det er et ønske fra alle hold at man skal få til etableringer av nye arbeidsplasser, få en økning i befolkningstallet og skape et godt liv for innbyggerne i kommunen. Samtidig må vi ha fokus på å øke bostedsattraktiviteten for å få til vekst. En forutsetning for et godt liv i Gjerstad er også et rikt og mangfoldig kulturliv, gjennom egenaktivitet, profesjonelle kulturuttrykk, ivaretagning av gamle kulturaktiviteter og skaping av nye, å opprettholde en moderne bibliotekjeneste og et godt tilrettelagt friluftsliv. Dette vil også være fokusområder fremover.

Vi har gjennom eksterne midler kunnet ansette en prosjektkoordinator som har fokus på tverrfaglig og tverrenhetlig samskaping, fremdrift i prosjektene og implementering av strategier og tiltak. Dette gjør at vi kan holde trykket opp på kommunens store tverrenhetlige satsing for barn og unge og deres familier; «Vi bryr oss – SAMMEN for barn og unge», med underprosjektene «Bedre tverrfaglig innsats» (BTI) og «Helsefremmende barnehager og skoler» (HBS).

Hovedtiltak

- arbeid med revisjon av kommuneplanens arealdel og oppdatere kommuneplanens samfunnsdel i samsvar med kommunens utfordringer og muligheter
- sørge for oppdaterte hjemmesider med god og relevant informasjon
- innovasjon i organisasjonen for å få en enda mer effektiv produksjon
- ta i bruk nye digitale/tekniske løsninger som gjør arbeidet i enheten mer effektivt og/eller produktivt
- jobbe med revisjon av kommunens energi- og klimaplan og aktiv bruk av denne i organisasjonen
- gjennomføre trafikksikkerhetstiltak iht. vedtatt kommunedelplan for trafikksikkerhet
- gjennomføring av planarbeid med god prosjektorganisering
- være en attraktiv enhet gjennom positive sosiale tiltak og tilrettelegging for ønsket faglig påfyll, slik at man klarer å beholde den tunge, brede kompetansen enheten har og evt. tiltrekke oss ny kompetanse, ved behov
- videreutvikle interkommunalt samarbeid
- være proaktiv i regionalisering av arbeid med bl.a. næringsutvikling
- bruke landbruksplanen som et nyttig verktøy for landbruksnæringen og i forvaltningen
- bidra til økt interesse for skogens mange roller, bruksområder og sentrale funksjon i det grønne skiftet (- dette kan skje ved skogdager samt andre diverse møtepunkter med skogeierne)
- aktivt samarbeid med faghjelp, skogeierlag og skogandelslag/tømmer kjøpere
- få på plass et formalisert og godt samarbeid med Frivilligsentralen, frivillige lag og foreninger og næringslivet
- støtte frivillige lag og foreninger og kultur- og friluftslivsarbeid ved gjensidig informasjon og planlegging av samarbeidstiltak
- gi økonomisk støtte til fritidsklubb-aktivitet
- dele ut Gjerstad kommunes kulturpris til en person eller organisasjon som fortjener honnør for sin innsats for kulturlivet
- utvikle biblioteket i takt med samfunnsutviklingen: videreutvikle debatt-, kunnskaps-, møteplass- og arrangementsarenaen og «Meråpent bibliotek»
- tilby skolene lokalproduserte produksjoner gjennom den Den kulturelle skolesekken
- arrangere konserter, foredrag og annet til glede for bygdas eldre gjennom Den kulturelle spaserstokken
- aktivt bruk av FDV-verktøy for alle ansatte innen daglig drift av kommunale bygg og anlegg
- utarbeide tilstandsrapporter på kommunale bygg og anlegg ved bruk av FDV-verktøy
- øke kompetansen på driftspersonell innen vann og avløp
- nært samarbeid med andre enheter angående utleieboliger
- ansvarsavklaringer på sektorovergripende oppgaver og prosjekter

Årsplan 2019

Administrativ styring og ledelse

Mål

Effektiv drift av enheten, og god samordning mellom enhetene i kommunen.

Tiltak

- bruk av dialogmøter, enhetsmøter, arbeidsplaner, prosjektorganisering og fremdriftsplaner for å sikre best mulig bruk av ressursene og god måloppnåelse
- god dialog med andre enheter for avklaring av forventninger, oppgaver og ansvar
- etterstrebe å hele tiden være i forkant
- fortsette arbeidet med å avklare roller og ansvar – fokus på organisasjonsutvikling og godt samarbeid
- aktiv bruk av interne systemer, slik som ansattportal og QM+

Mål

Utvikle kommunen i samsvar med fremtidige utfordringer og politiske vedtak

Tiltak

- videreutvikle samarbeid med nabokommuner og andre etater og samarbeidspartnere
- sette fokus på viktigheten av et aktivt frivillighetsmiljø og frivillig innsats for lokalsamfunnet
- utarbeide og gjennomføre gode, konkrete og tydelige planer på et tverrfaglig og tverrsektorielt nivå
- tilrettelegge for kompetanseheving

Kultur

Mål

Være en støttespiller for det frivillige kulturarbeidet

Tiltak

- innkalle representanter for lag og foreninger til møte vår og høst
- informere om kulturtilbud via kommunens facebookside
- sammen med representanter fra lag og foreninger, flyktningkontor og frivilligsentral, legge strategi for integrering av nye innbyggere i kulturlivet
- være sekretariat for kulturkveldkomiteen
- besørge nødvendig arbeid med kulturprisen
- utarbeide kommunal kulturminnevernplan
- være koordinator for stimenn (rydding av stier)
- legge til rette for idrettslige aktiviteter gjennom spillemiddelordningen

Mål

Gi barn og unge adgang til gode kulturelle aktiviteter

Tiltak

- rekruttere ungdom til deltagelse i «Ung kultur møtes»(UKM) og samarbeide med nabokommunene og fylkeskommunen om gjennomføringen
- være et aktivt kontaktledd til den interkommunale kulturskolen Øst i Agder
- prioritere barne- og ungdomsaktiviteter i forvaltningen av økonomiske midler og i planleggingen
- være kommunens kontakt i Den kulturelle skolesekken og innkalle til planleggingsmøte med skolen hvert semester
- arrangere og legge til rette for egne produksjoner gjennom de lokale midlene til Den kulturelle skolesekken
- videreføre og implementere satsingen i «Ung aktiv» i kommunens daglige drift – i samarbeid med skolehelsetjeneste

Mål

Biblioteket skal formidle allsidig og aktuell kunnskap og kultur, og være en nøytral debattarena, en læringsarena og en trivelig møteplass for alle i kommunen. Biblioteket skal medvirke til å skape lokal identitet, tilhørighet og deltakelse. Tjenestene skal være gratis.

Tiltak

- avholde minst 8 arrangementer og debatter med forskjellige grupper av befolkningen som målgruppe
- evaluere og evt. videreutvikle/avvikle «Språkkafé», i samarbeid med Frivilligsentralen
- legge til rette for bruk av bibliotekets lokaler til læring, f. eks til studieplass og kurs
- videreføre lesesirkel
- fortsette kjentgjøring av "Meråpent bibliotek", etablert vår 2018

Mål

Folkebiblioteket skal samarbeide med skolebibliotekene og være en faglig støttespiller

Tiltak

- fortsette arbeidet med det faglige nettverket for samarbeid og innovasjon mellom skolene og folkebiblioteket (jfr. det 2-årige pilotprosjektet: *Læringsglede og innovasjon* som ble avsluttet i 2018)
- følge opp den reviderte samarbeidsavtalen mellom folkebibliotek og skolebibliotek (2018-2022)
- være hovedansvarlig for felles katalog over kommunens samlede bibliotekmedier

Mål

Beholde eksisterende kulturell aktivitet i kommunen og legge til rette for fysisk aktivitet blant kommunens innbyggere.

Tiltak

- synliggjøre nytt turkart for Gjerstad kommune, blant annet gjennom kommunens nettside.
- arrangere fellesturer for å få blest om de nye turrutene med nappkart
- tett samarbeid med frivillige lag og foreninger, samt frivilligsentralen – formalisere samarbeidet
- innarbeide «Ung aktiv» i kommunens rutiner – en satsing blant 3.klassinger og deres familie
- arrangere konserter, foredrag og annet til glede for den eldre befolkningen gjennom Den kulturelle spaserstokken

Senter og næringsutvikling

Mål

Tilrettelegging for et innovativt og aktivt næringsliv

Tiltak

- delta aktivt i utvikling av et enda tettere regionalt samarbeid om næringsutvikling (iht. strategisk næringsplan for Østre Agder)
- markedsføre Brokelandsheia som et moderne nærings- og boligområde med godt utbygd infrastruktur – bl.a. utarbeide spisset markedsføringsstrategi
- oppsøkende virksomhet mot mulige etablerere og gründere (iht. markedsføringsstrategi)
- utrede muligheten for å etablere et kompetansehus på Brokelandsheia
- godt samarbeid med Sentrumsforeningen på Brokelandsheia
- besøk av eksisterende bedrifter og næringsvirksomheter, jevnlig
- utvikle samarbeid mellom virkemiddelapparatet for landbruksnæringen og det øvrige næringslivet
- koble utdanning og næringsliv.
- utvikle/etablere næringsforum/-forening for alle bedrifter/næringsvirksomheter i Gjerstad
- utarbeide, implementere og formidle merkevaren; «Gjerstad - Landlig og Sentralt»
- etablere prosjekt for å få utredet mulighetene for at Gjerstad blir en foretrukket samarbeidspartner for Bane Nor med fokus på Godsterminal og oppbevaringsplass for togmateriell (på Skorstøl), når IC og Hurtigtog blir realisert

Mål

Videreutvikle Brokelandsheia til å bli et enda mer attraktivt og fremtidsrettet næringsområde.

Tiltak

- aktiv bruk av Områdeplanen og Utviklingsplanen for Brokelandsheia som styringsverktøy for utbygging
- revidere kapittel 7. «Handlingsplan/Tiltak» i Utviklingsplanen for Brokelandsheia, spesielt med fokus på fremdrift og kostnader, og jobbe videre med gjennomføring av prioriterte tiltak
- arbeide for god bygningsutforming og kvalitet på utbyggingen gjennom krav til utbyggingsplaner før salg av tomter
- strategisk arbeid inn mot Jernbanedirektoratet og beslutningstakere for NTP
- samarbeide proaktivt med nabokommunene, fylkeskommunen og Nye veier i planleggingen av E18-strekningen Dørdal – Grimstad

Arealplanlegging

Mål

God arealforvaltning

Tiltak

- jobbe aktivt i prosjektgruppe med kommuneplanens arealdel og oppdatering av kommuneplanens samfunnsdel
- trykke på for å få til utbygging av nødvendige gang- og sykkelveier tilknyttet sentrum, skole og barnehager i kommunen
- prioritere og så vurdere å detaljregulere prioritert delområder som kreves detaljregulert iht. områderegulering for Brokelandsheia
- følge opp og vurdere private initiativ til å regulere nye områder

Mål

Gjennomtenkt og variert boligtilbud

Tiltak

- salg av boligområder/tomter i boligområdet Glimmeråsen på Brokelandsheia iht. reguleringsplan og ferdig prosjektert infrastruktur
- markedsføring og salg av boligtomter i Enghola (Mostad)
- salg av boligtomter på Lindvollheia
- oppstart strategiplan for bolig- og senterutvikling
- vurdere kjøp av mulige områder for boligutvikling

Mål

Arbeide for en god naturressursforvaltning

Tiltak

- ivareta en bærekraftig utvikling, og følge opp sentrale klimamål og tiltak i vedtatt "Klima og energiplan for Gjerstad kommune 2010 – 2013" – også følge dette opp i alle nye planer hvor det er naturlig
- revidere Klima- og energiplanen for Gjerstad kommune med fokus på reduksjon av forurensing fra bilbruk og andre forurensningskilder
- medvirke til gjennomføring av miljøtiltak i de prioriterte kulturlandskapsområdene
- sikre en fornuftig forvaltning av arealer i forhold til vassdrag LNF – områder (Landbruk, Natur- og Friluftets formål), hensynssoner landbruk og områder med naturvernstatus
- aktiv bruk av kommunens landbruksplan
- ferdigstille kulturminnevernplanen

Byggesaksbehandling

Mål

Rask og effektiv saksbehandling.

Tiltak

- avsette tilstrekkelig kapasitet til saksbehandling og tilsyn
- håndheve gjeldende regelverk og kommunens planverk på en god måte
- tett samarbeid mellom fagpersoner for plan og byggesak

Skogbruk

Mål

Gjerstad kommune vil bruke skogbruksplanene og landbruksplanen som viktige verktøy for å stimulere til økt aktivitet i skogen. Kommunen vil som målsetning legge til grunn rapportens sumtallangivelse av forslag til årlig aktivitet på hogst, tynning, ungskogpleie og planting.

Tiltak

- oppsøkende virksomhet og kursing i sammenheng med nye skogbruksplaner
- aktivt samarbeid med faghjelp for å få kontakt med skogeiere med stort behov for ungskogpleie, mye innestående skogfondsmidler og/eller andre store investeringsbehov på eiendommen
- følge opp veikontrollen fra 2015 ved å ta kontakt med veiformennene og kontrollere at mangler på veiene blir utbedret.
- fokus på møtepunkt/fagmiljø med skogeierne, f.eks. ved kursing i «Aktivt skogbruk»-serien, skogdager m.m.
- sterkt fokus på at aktiv skogforvaltning og bruk av tre også er bra for klimaet

Jordbruk

Mål

Gjerstad kommune skal sammen med næringa og landbruksrådgivingen ha fokus på økt husdyrbruk i kommunen

Tiltak

- jobbe for å få oversikt over disponible beiteområder i kommunen, og publisere på kommunens hjemmesider, slik at interessenter kan finne egnede områder
- arbeide med kartlegging av ressurser, beitemark og maskinjord, for å bedre bøndenes bunnlinje gjennom mer effektiv drift eller økt produksjon/flere produsenter

Teknisk drift

Administrativ styring og ledelse av tjenestene innen teknisk drift

Mål

God dialog med de andre enhetene og brukerne av våre tjenester. God og effektiv bruk av personell.

Tiltak

- hyppige driftsmøter med fokus på drifts- og prosjektoppgaver
- involvere berørte parter på et tidlig tidspunkt/nivå
- fortsette arbeidet med å avklare roller og ansvar i forbindelse med «ny» organisering (Samfunnsenheten)
- nødvendig og god dialog med andre enheter

Kart og oppmåling

Mål

Gjennomføre alle oppmålingsforretninger innen frister fastsatt av matrikkelforskriften

Tiltak

- tett samarbeid med byggesak og landbruk

Kommunal drikkevannsforsyning

Mål

God og forskriftsmessig drift av drikkevannsforsyningen, samt arbeide for en lav gebyrutvikling.

Tiltak

- god og økonomisk forsvarlig drift av behandlingsanlegg og ledningsnett
- effektiv bruk av FDV-verktøy for innføring av godt og rutinemessig vedlikehold
- jobbe videre med å få flere abonnenter tilknyttet kommunalt vann
- fortsette arbeidet med å erstatte gamle eternittledninger
- Følge opp pålegg om vannmåler i alle husstander

Kommunalt avløp

Mål

Sikre utslipp iht. utslippstillatelser. God og effektiv drift av Sunde renseanlegg. Arbeide for en lav gebyrutvikling.

Tiltak

- gjennomføre bestemte tiltak på avløpsrenseanlegg og ledningsnett
- bruk av FDV-verktøy
- jobbe videre med å få flere abonnenter tilknyttet kommunalt avløpsnett
- tilstrekkelig personell for å sikre en effektiv drift

Kommunale bygg

Mål

Forsvarlig drift og vedlikehold, samt riktig energibruk. Sterkere fokus på inneklima, spesielt på skolebygg.

Tiltak

- aktivt bruk av byggautomasjon (datavaktmesteren)
- bruk av FDV-verktøy
- bruk av serviceavtale på ventilasjonsanlegg
- øke kompetansen innen ventilasjon
- oppdatere branndokumentasjon
- godt renhold, tilpasset behov
- ta i bruk QM+ i større grad

Kommunale utleieboliger

Mål

Kunne tilby leietakerne er tilfredsstillende standard.

Tiltak

- lage tilstandsrapporter ved bruk av FDV-verktøy
- utarbeide vedlikeholdsplan iht. budsjetttramme
- tett samarbeid med NAV, Familiehuset og PLO ang. oppfølging av leietakere, ved behov – jevnlig møter

Kommunale veier

Mål

Økt sommervedlikehold.

Tiltak

- regelmessig tilsyn og vedlikehold

Mål

Vurdere omklassifisering av kommunale veier

Tiltak

- kartlegging og vurdering av aktuelle veistrekninger – for politisk behandling
- info og kommunikasjon
- iverksette prosess iht. eventuelt politisk vedtak

Mål

Bedre trafiksikkerheten for gående og syklende i samsvar med kommunedelplan for trafiksikkerhet 2018 - 2022

Tiltak

- gjennomføre tiltak iht. vedtatt årsbudsjett
- sikre god trafiksikkerhet i vinterhalvåret med god dialog med entreprenører for vintervedlikeholdet
- dialog og samarbeid med fylkeskommunen og SSV ang. utarbeiding av gang- og sykkelveier til sentrumsfunksjoner, skole og barnehager

7.1.9 Barneverntjenesten Øst i Agder

Barneverntjenesten Øst i Agder ble etablert 1.1.2016 og holder til på Brokelandsheia med Gjerstad kommune som vertskommune. Tjenesten leverer kommunale barneverntjenester for kommunene Gjerstad, Risør, Tvedestrand, Vegårshei og Åmli.

4-års plan

Visjon: Et robust og tilgjengelig barnevern med høy kompetanse.

Faktaopplysninger

Barneverntjenesten Øst i Agder skal løse kommunenes oppgaver etter barnevernloven. Disse består i hovedsak av:

- Mottak av meldinger
- Barnevernundersøkelser
- Hjelpetiltak til barnefamilier
- Omsorgstiltak
- Vedta og følge opp tiltak rettet mot enslige mindreårige flykninger
- Tilsyn av fosterhjem
- Tilsyn etter pålegg fra retten
- Forebyggende arbeid
- Bistand i akutte krisesituasjoner på dagtid.

Virksomhetens daglige arbeid er i stor grad styrt av barnevernloven. Barnevernet består av et kommunalt og statlig forvaltningsnivå, Bufetat (Barn- ungdoms- og familieetaten), som samarbeider tett.

Hovedutfordringene i planperioden vil være:

Aktiviteten i Barneverntjenesten Øst i Agder, målt etter antall undersøkelser, hjelpetiltak og omsorgstiltak, ligger betydelig over resten av landet. I praksis betyr det at tjenesten ikke selv kan tilby hjelpetiltak av en kvalitet og med et omfang som tilfredsstiller lovkravene. Slike tiltak har i stor grad blitt kjøpt inn i 2018. Det er et mål at barn og familier får den hjelpen som de har krav på fra barneverntjenesten selv fordi dette som oftest gir mest og best hjelp pr. investert krone. Det foreslås derfor å styrke barnevernet med miljøterapeuter som kan tilby slik hjelp i stedet for innkjøp av tjenester, se årsplan for 2019.

Frem til 2022 vil barneverntjenesten legge økt vekt på hjelpetiltak for å unngå at barn plasseres utenfor hjemmet. Slike tiltak vil være familieråd og ulike dokumenterte virkningsfulle hjelpetiltak.

Barneverntjenesten ønsker fortsatt å prioritere de minste barna i alderen 0-3 år. I et levekårsperspektiv er dette det viktigste grepet en kommune kan gjøre for å endre på levekårene på lang sikt. Det krever foruten god fagkunnskap, et utstrakt samarbeid på tvers i kommunene med blant annet helsesøstre og jordmødre. Barneverntjenesten tar i perioden ansvar for å utvikle ulike hjelpetilbud på tvers av tjenester og kommuner for de minste barna. Fylkesmannen har våren 2018 gitt prosjektmidler til dette arbeidet, og det søkes om videreføring i 2019.

Det forventes at godtgjøringen til fosterforeldre vil legges om som et resultat av en statlig styrt prosess i løpet av den kommende fireårs perioden. Dette vil kunne bety ytterligere press på kommuneøkonomien, men det har så langt ikke kommet noen avklaringer på dette.

En utfordring er å gi de fem samarbeidende kommuner et likeverdig barneverntilbud. Dette vil kreve utstrakt samarbeid på ledernivå med de ulike tjenestene for barn og unge i alle fem kommunene. I løpet av den kommende perioden vil BTI (Bedre tverrfaglig innsats) være gjennomført i fire av kommunene. BTI kan bidra til et godt og systematisk tverrfaglig samarbeid.

Sommeren 2018 ble det gjort endringer i barnevernloven som medfører at barn har rett til nødvendige tiltak når vilkårene for slik hjelp er oppfylt. Barns medvirkning er blitt styrket og oppfølgingsansvaret overfor foreldrene har blitt ytterligere understreket i loven. Det lovfestes at barnets familie og nettverk skal vurderes

dersom barnet ikke kan bo hjemme. Dokumentasjonskravene skjerpes gjennom lovendringen. Til sist annonserer departementet at en ny barnevernslov vil bli sendt ut på høring i 2019.

I 2019 blir det innført datautstyr og programvare som gjør det mulig å jobbe i barnevernprogrammet ute i felten (Mobilt barnevern). Likeledes bør det investeres i elektronisk barnevernarkivløsning.

Hovedtiltak

- Utføre lovpålagte oppgaver godt nok innen de frister som gjelder i barnevernet. Dette kommer til å ha hovedprioritet i perioden.
- Utvikle egne hjelpetiltak, spesielt for de minste barna.
- Etablere tverrfaglige samarbeidsarenaer med de kommunale hjelpeinstansene.
- Dyktiggjøre medarbeidere gjennom kompetanseutviklingstiltak som går over tid.
- IKT-løsninger som effektiviserer arbeidet.

Årsplan 2019

Mål

Overholde lovhjemlede frister og saksbehandlingsrutiner for barnevernet.

Tiltak

Være tydelig på hva som forventes av medarbeiderne. Etablere kontrollrutiner som sikrer at frister overholdes og saksbehandlingsrutiner følges..

Mål

En internkontroll fullt utbygd og i aktiv bruk

Tiltak

Ha en internkontroll fullt utbygd på plass i barneverntjenesten i første halvår. Internkontrollen er kjent av alle og tatt i aktiv bruk. Målet blir ikke fullt ut nådd i 2018.

Mål

Styrke tjenesten slik at tjenesten rår over egne effektive hjelpetiltak

Tiltak

To nye stillinger i barneverntjenesten, som erstatter tjenester som tidligere har vært kjøpt av private, dette er innarbeidet i budsjettforslaget. Søke prosjektmidler som kan bidra til å utvikle tiltaksapparatet i Barneverntjenesten Øst i Agder.

Mål

Gi aldersgruppen 0-3 år et kvalitetsmessig best mulig tilbud.

Tiltak

Ta initiativ og bidra til å etablere et tverrfaglig tilbud på tvers av våre fem kommuner. Opparbeide kompetanse på utredning og tiltaksarbeid med de minste barna. Delta i «Kvello-observasjon» i de kommunene som har etablert dette (Åmli, Tvedestrand og Risør).

Mål

Utvikle barnevernmedarbeidere med best mulig menneskelig og faglig kompetanse.

Tiltak

Utarbeide en kompetanseplan for barneverntjenesten. Delta i BTI i kommunene. Fortsatt veiledning med eksternt veileder (psykolog).

Mål

Gi et likeverdig barneverntilbud i alle fem kommunene.

Tiltak

Samarbeidsmøter med ledere som har ansvar for ulike tjenester til barn og familier. Delta i kommunenes ressursteam.

Mål

Rekruttere og følge opp fosterhjem på en måte som gir barn som flytter i fosterhjem et best mulig omsorgstilbud.

Tiltak

Utrede om barneverntjenesten kan gi et bedre oppfølgingstilbud til fosterhjemmene, også utenfor ordinær arbeidstid. Høster erfaring fra pågående veiledningstilbud til fosterforeldre.

7.2 Gjerstad kirkelige fellestråd

Faktaopplysninger

Gjerstad kirke v/menighetsråd og fellestråd er ansvarlig for gudstjenester, kirkelige handlinger, kirkelig undervisning, oppfølging av dåp (utdeling av bøker og annet materiell), kirkemusikk og diakoni, drift av kirke, bårhus og gravlund. Det er godkjent 2,7 årsverk av fellestrådet til disse oppgavene (soknepresten er statlig ansatt). Kirketjener/kirkegårdsarbeider 100 % stilling, Kirkeverge 60 %, Organist 40 % og Trosopplærerkordinator/Menighetsekretær/Gravstellansvarlig 70 %. Stillingen som kordinator får et statlig tilskudd på ca.180.000 i året. Resten av lønna dekkes over fellestrådets budsjett. Klokker er en frivillig tjeneste i menigheten vår. Kirkegården har pr. i dag ca. 400 ledige graver, god kapasitet med både enkle og doble graver. Noen få plasser er også beregnet kun til urner.

Hovedutfordringer

Menighet

At kirken oppleves som en kirke for alle, være en del av lokalsamfunnet og samtidig være tydelig på den kristne kulturarv. Drive menigheten økonomisk fornuftig, slik at vi kan opprettholde tilbud vi har til de forskjellige aktivitetene for voksne, ungdom og barn.

Fellestråd

Å opprettholde drift og vedlikehold av kirke og kirkegård på samme nivå som tidligere og opprettholde stillingene i fellestrådet slik at det og kan være trygge arbeidsplasser for de ansatte. Tilskuddet fra kommunen blir stadig lavere, lønnskostnadene øker, så konsekvensen fremover blir at det blir vanskelig å drifte de 2,7 årsverk som vi har pr. i dag. Gjennom investeringsbudsjett, holde maskinparken i orden og sørge for at vi fornyer maskinene når de blir utrangert.

Hovedtiltak

Menighetsrådet/fellestrådet ønsker fortsatt å samarbeide med kommunen (om økonomi, planer og kultur). Nå folk i bygda (gjennom gudstjenester, felleskap, konserter og frivillig arbeid) Satsingsområder: Barn og unge, trosopplæring, diakonalt arbeid og frivillig arbeid. Bruke aktivt sosiale medier og kirkens hjemmeside for å nå ut til medlemmer og innbyggere med vårt budskap. Organisere overføringen av gudstjenester fra kirken til sykehjemmet. Starte eget menighetsblad for menigheten vår, gjennom en abonnementsløsning. Fortsette det gode samarbeidet med de andre menighetene i bygda vår, bl.a med felles gudstjeneste 3 ganger i året. Arrangere hvert år basar/marked for å styrke inntekten til menigheten.

Årsplan 2019

Menighet

Mål

Være en åpen kirke i bygda som alle folk ønsker å bruke, øke antall besøkende på gudstjenestene og andre aktiviteter. Legge til rette for et rikt gudstjenesteliv, diakoniarbeid, dåps-, konfirmasjonsarbeid og trosopplæring. Drive et solid informasjonsarbeid.

Tiltak

- Arrangere gode konserter, minst 3 i året
- Drive skrollekafeen.
- Overføre gudstjenester til sykehjemmet
- Opprettholde aktiviteter for barn og unge, fortsette med søndagsskolen, lys våken, ungdomsklubben, Alf-klubben og aktivitetsturer for konfirmantene.
- Ha fokus på gode gudstjenester og familiegudstjenester
- Samarbeide med frivillige.

Kirkegård og kirke

Mål

Ønsker at både kirke og kirkegård er en møteplass hvor folk skal trives. Enten det er gudstjenester, konserter, andre arrangement eller begravelser. Kirkebygg og kirkegård ønsker vi å holde vedlike på en god måte.

Tiltak

Organisere arbeidet på en fornuftig måte, legge inn i budsjett nødvendig sommerhjelp til gravstell, klipping og rydding. Kalle inn vikar som kirketjener på gudstjenester. Stille opp med våre ansatte så langt det lar seg gjøre. Sørge for at alle får en verdig begravelse.

Fellesrådet

Mål

Ingen store investeringer i inneværende år. Ønsker å drive fellesrådet fornuftig og etter budsjett.

Tiltak

- Ha jevnlig stabsmøter ca. 1 gang i måneden
- Ha godt samarbeid mellom stab og fellesråd
- Invitere stab minst 1 gang i året til fellesrådsmøter
- Sørge for at medarbeidersamtaler blir gjennomført
- Ha god kontakt med kommune om budsjett og andre fellesinteresser

8.0 INTERKOMMUNALE SAMARBEIDER

Gjerstad kommune deltar i en rekke interkommunale samarbeider, hvorav de aller fleste gjennom Østre Agder regionråd. I denne delen redegjøres først for den videreutviklingen av regionrådet som har pågått i 2018 og som fortsetter, deretter listes opp noen av de viktigste samarbeidene og hvor disse gjenfinnes i budsjett og handlingsprogram for Gjerstad kommune.

Videreutvikling av Østre Agder regionråd

Evalueringen av Østre Agder som ble fullført i 2018 la grunnlag for nytt navn og nye vedtekter. Disse forutsetter vesentlige endringer av virksomheten.

Styret skal være drivkraft for samhandling mellom de åtte kommunene som inngår i samarbeidet og hovedfokuset for styret skal være nærings- og samfunnsutvikling i regionen. Samtidig tar styret ansvar for å representere regionen overfor nasjonale og regionale myndigheter. Det skal med grunnlag i Påvirkningsstrategien for Østre Agder bidra til å ivareta medlemskommunenes interesser overfor nasjonale og regionale myndigheter. Denne strategien er forankret i politiske organ i medlemskommunene. I dette arbeidet skal styret ha tett kontakt med fylkestingsrepresentanter og stortingsrepresentanter fra Aust-Agder.

Utbygging av ny E-18 mellom Grimstad og Dørdal samt sammenkoplingen av Sørlandsbanen og Vestfoldbanen er viktige områder for styret i tiden som kommer.

I de nye vedtektene er det lagt til rette for et klarere skille mellom den administrative og den politiske virksomheten i regionrådet. Dette innebærer at Rådmannsutvalget får beslutningsmyndighet innenfor det administrative området for de ulike interkommunale tjenestene som er omfattet av samarbeidet. Formaliseringen av rådmannsutvalg med underliggende forum for samarbeid innenfor oppvekst, helse og omsorg, næring og samfunnsutvikling samt teknisk sektor ivaretar hele bredden i kommunens tjenesteyting. Disse forum brukes samtidig av IKT Agder for å involvere eierkommunene i prosesser knyttet til valg av digitale løsninger.

Samarbeidet styrkes ved at ressursen knyttet til nærings- og samfunnsutvikling gjøres til en permanent del av Østre Agders sekretariat. Det pågår en prosess med sikte på å få tilsatt utviklingsleder som primært skal arbeide med saker som sikter på å skape en god nærings- og samfunnsutvikling i kommunene i Østre Agder.

Gjennom eksterne prosjektmidler og kommunale bidrag i form av egeninnsats og budsjettmidler legges det grunnlag for tilbud innenfor formell kompetanseheving for grunnskolelærere og for lokalt utviklingsarbeid ved skolene. Staten stiller betydelige midler til rådighet for lokal kompetanseheving ved skolene. UiA er vår samarbeidspartner i dette arbeidet som skjer ute ved den enkelte skole. Den påbegynte fellesinnsatsen for å gi grunnskolelærere styrket formalkompetanse i fagene engelsk, norsk og matematikk vil bli videreført i 2019 ved at en i dette året i tillegg til engelsk vil starte et tilbud i matematikk. Også denne satsningen er basert på et tett samarbeid med UiA. En samordnet innsats overfor private og offentlige barnehager gjennom Østre Agder skal bidra til å gi tilbud om kompetansehevende aktiviteter også i denne sektoren. Staten stiller også her midler til rådighet.

Helse- og omsorgslederforum (HLF) står i spissen for arbeidet med å innføre og ta i bruk velferdsteknologi i de deltakende kommuner. Arbeidet har nådd en fase med fysisk innføring av teknologi med tilhørende rutiner. I helse- og omsorgssektoren vil FoU-arbeid være et sentralt arbeidsfelt i handlingsprogramperioden gjennom arbeidet med vedtatt felles FoU - strategi. Videreutvikling av KØH-tilbudet (Kommunal Øyeblikkelig Hjelp) på Myratunet og arbeidet med felles bygg for legevakt og KØH er sentrale oppgaver i samarbeidet innenfor helse og omsorg. I tillegg pågår en prosess for gjennomgang og mulig evaluering av inngåtte juridisk forpliktende samarbeidsavtaler med SSHF.

På vegne av eierkommunene medvirker sekretariatet i planleggingen og forberedelsene til bygging av nytt bygg for legevakt og KØH. Likeledes vil Østre Agder regionråd være med når nytt felles krematorium skal prosjekteres og bygges.

Det er igangsatt en prosess med sikte på å utrede eventuelle endringer i organiseringen av NAV-kontor i regionen. Intensjonen er å kunne legge frem en anbefaling overfor kommunestyret og bystyret i mars 2019.

I budsjett for 2019 for Gjerstad kommune inngår interkommunale tjenester i de fleste av enhetenes budsjetttrammer.

Her nevnes noen av disse: (dette er ikke en uttømmende oversikt):

Administrasjonsenheten	IKT Agder Lisenser, fagprogrammer, leie av PCer, printere etc	Kr. 4.891.264,-
	Skatteoppkreveren	Kr. 445.000,-
	Revisjon	Kr. 589.000,-
	Kontrollutvalgssekretariat	Kr. 86.000,-
Familiehuset	Legevakten	Kr. 941.515,-
	Krisesenteret	Kr. 390.522,-
Samfunnsenheten	Østre Agder Brannvesen, inkl 110- sentralen	Kr. 2.388.000,-
	Dykkerberedskap	Kr. 12.335,-
	IUA (interkommunalt utvalg mot akutt forurensning)	Kr. 12.335,-
	Felles veilysmedarbeider	Kr. 9.810,-
	Kulturskolen Øst i Agder (vertskommune Tvedestrand)	Kr. 868.000,-
Fellesutgifter	Kommunal øyeblikkelig hjelp (KØH)	Kr. 647.956,-
	Østre Agder sekretariat	Kr. 51.016,-
	Østre Agder Næringsmedarbeider/utviklingsleder	Kr. 40.084,-
	Felles personvernombud	Kr. 33.174,-
	Samhandlingsreform inkl utviklingssykehjem	Kr. 56.482,-
	Ehelse- og velferdsteknologi	Kr. 41.171,-

9.0 VEDLEGG

Vedlegg 1 Barnehage – betalingssatser 2019

Oppholdstid	Foreldrebetaling pr. måned 01.01.2019	Foreldrebetaling pr.måned fra 01.08.2019	Matbetaling pr. måned
To dager	Kr. 1.980	Kr. 2.030	Kr. 120
Tre dager	Kr. 2.180	Kr. 2.230	Kr. 180
Fire dager	Kr. 2.680	Kr. 2.730	Kr. 240
Fem dager	Kr. 2.990 *	Kr. 3.040 *	Kr. 300

**Makspris som forutsettes vedtatt i Stortinget*

Søskenmoderasjon 30 % - 2 barn

Søskenmoderasjon 50 % - 3 barn eller flere

Vi minner om moderasjonsordninger for familier med lav inntekt.

1. Er maksprisen høyere enn 6 % av den samlede inntekten til husholdningen, har du rett på redusert pris.
2. 20 timers gratis kjernetid i barnehage for alle tre, fire og femåringer som lever i familier med lav inntekt.

Elektronisk søknadsskjema finnes på kommunens hjemmeside, eller ved henvendelse i barnehagen.

Vedlegg 2 SFO (skolefritidsordningen) – betalingssatser 2019

	Dagens priser	Forslag til ny pris
Full tid, over 10 timer	2300 per mnd.	2400
Inntil 10 timers opphold	1600 per mnd.	1700
Enkeltdag	230	240
Enkeltuke	1150	1150
Opphold for enkeltdager i ferier (elever som har plass i SFO til vanlig)	125/200*	125/200*
Søskenmoderasjon	25 % for barn nummer 2 og flere dersom en benytter seg av tilbud på full tid.	25 % for barn nummer 2 og flere dersom en benytter seg av tilbud på full tid.

Det betales for 10 måneder. Juni og august belastes med halvt beløp, juli ingen betaling.

Dersom man benytter SFO i skolens ferier, belastes en dagsats for dette:

Brukere av full SFO betaler kr. 125 pr. ekstra dag i høstferie, vinterferie, jule- og påskeferie, samt skolefrie dager i juni og august.

Brukere av halv SFO betaler kr. 125 pr. dag for 3 dager pr uke i fulle uker, kr. 200* for dager utover dette. I uker som ikke er fulle kan 50 % av tiden benyttes for kr. 125 pr. dag. Ellers kr. 200* pr. dag.

Elever som til daglig ikke benytter seg av SFO kan kjøpe plass for enkeltdager til en pris av kr. 240 pr. dag.

Vedlegg 3 Pleie- og omsorg – betalingssatser 2019

Tjeneste	2018	Merknad
Hjemmehjelp	Eget rundskriv *	Se tabell
Amb. vaktmestertjenester	kr. 280/ time	Till. bruk av kom. gressklipper kr 70/time
Korttidsopphold Gjerstadheimen, døgn/dag	Eget rundskriv*	Transport Dagtilbud kr 50/dag
Langtidsopphold Gjerstadheimen	Egen forskrift, inntektsavhengig	Ingen fradrag for boutgifter
Trygghetalarm	kr. 360/ mnd	
Salg av krykker	kr. 200 krykke, kr. 50 pigg	
Vask av tøy	kr. 520/ mnd	
Levering av mat til eldre og funksjonshemmede	Middag kr. 2.150/ mnd*** Full kost kr. 4.100/ mnd Middag kr. 90/ måltid** Grøt kr. 50/ måltid Frokost/lunsj/kvelds kr. 40/ måltid	
Døgnopphold hybel	kr 320/ døgn	
Leie av kommunale hjelpemidler	kr.100/ gjenstand, max 500	

*Satsene kan endres i tråd med rundskriv for egenbetaling

** Brukere av Dagtilbud bet. for middag, pr. måltid eller abb.

***Levering kr. 200 pr mnd

Hjem som over tid mottar hjemmehjelp/praktisk bistand skal betale egenandeler etter flg satser:

Netto inntekt	per time:
Inntil 2 G	Eget rundskriv, maks. pris pr.mnd
2-3 G	200
3-4 G	245
4-5 G	265
Over 5 G	300

Tilgang TV sentral kr 120 per mnd (gjelder Hus 1, 2, 3 og hybler)

Vedlegg 4 Borgerlig vigsel i Gjerstad kommune

Fra 1. januar 2018 foregår borgerlige vigsler i kommunal regi i Gjerstad.

Alle som ønsker det, kan gifte seg borgerlig i Gjerstad kommune. Det er ordfører og varaordfører som har vigselmyndighet.

- Kommunen tilbyr kommunestyresalen i Almestaua som lokale til vielsen.
- Dersom du har ønske om annet lokale enn det kommunen tilbyr, eller andre ting (musikk, diktlesning, pynt e.l.) må du ordne og betale dette selv.
- ***Dersom du har ønske om å gifte deg utenfor kommunens kontortid mandag-fredag må du betale kr. 1 000.***

Vedlegg 5 Kontrollutvalgets forslag til budsjett for kontroll, tilsyn og revisjon 2019

Arkivsak-dok. 18/11267-1
Arkivkode 151
Saksbehandler Benedikte Muruvik Vonen

Saksgang	Møtedato	Saksnr
1 Gjerstad kontrollutvalg	26.09.2018	22/18

Budsjett for kontroll, tilsyn og revisjon 2019 Gjerstad

Forslag fra sekretariatet:
Kontrollutvalget innstiller følgende til kommunestyret:

Kommunestyret vedtar forslag til budsjett 2019 for kontroll, tilsyn og revisjon i Gjerstad kommune med en ramme på kr 737 000.

Kontrollutvalget sitt budsjettforslag skal følge budsjettsaken til kommunestyret via formannskapet.

Bakgrunn for saken:
Forskrift om kontrollutvalg § 18 sier følgende om budsjettbehandlingen:

Kontrollutvalget utarbeider forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen eller fylkeskommunen. Kontrollutvalgets forslag til budsjetttramme for kontroll- og revisjonsarbeidet skal følge formannskapetets/kommunerådets eller fylkesutvalgets/fylkesrådets innstilling til kommunestyret eller fylkestinget.

Kontrollutvalget fremmer med dette en sak til kommunestyret (via formannskapet) om budsjett for kontroll, tilsyn og revisjon for 2019 i Gjerstad kommune.

Saksopplysninger:

Sekretariatet har utarbeidet et forslag til budsjett for kontroll, tilsyn og revisjon i Gjerstad kommune for 2019. Kontrollutvalgets budsjett omfatter kostnadene knyttet til selve driften av utvalget, og i tillegg kostnadene til sekretariatstjenester for kontrollutvalget og kommunens kjøp av revisjonstjenester. Budsjettet er hovedsakelig basert på kommunens reglement for godtgjørelse av folkevalgte, tidligere budsjettall som kontrollutvalget har spilt inn, regnskapstall og anslag fra de interkommunale selskapene som utfører arbeid på oppdrag fra kontrollutvalget.

Kontrollutvalget er kommunestyrets eget verktøy for gjennomføring av egenkontroll i virksomheten. Kommunestyret har ansvar for å sørge for at det blir bevilget tilstrekkelige ressurser til dette. Sekretariatet ønsker gjennom budsjettsaken også å synliggjøre kostnadene innen kontroll, tilsyn og revisjon eksplisitt.

Møtegodtgjørelse mv. avhenger både av aktiviteten i utvalget og hvilket godtgjøringsnivå kommunen ligger på. Budsjettet er lagt ut fra gjeldende reglement for godtgjørelse til folkevalgte i Gjerstad kommune. Det er i tråd med gjeldende avtale mellom Gjerstad kommune og Agder og Telemark kontrollutvalgssekretariat IKS tatt høyde for 4 kontrollutvalgsmøter i året, og kommunen har pr. i dag valgt å ha 3 medlemmer i kontrollutvalget. Det er tatt høyde for at antall medlemmer i utvalget i tråd med ny kommunelov vil ha 5 medlemmer etter kommunestyrevalget 2019.

Kurs/opplæring og oppdatering av utvalgets medlemmer er vesentlig for kvaliteten på kontrollutvalgets arbeid, og det forventes at det blir satt av tilstrekkelige ressurser til dette. I tillegg er

det av stor verdi å få kontakt og erfaringsutveksling med kontrollutvalgsmedlemmer i andre kommuner. Sekretariatet anbefaler:

- NKRF's kontrollutvalgskonferanse i januar 2019 (Norges Kommunerevisorforbund), og/eller
- FKT's fagkonferanse i juni 2019 (Forum for kontroll og tilsyn), samt
- vår- og høstkonferanser regionalt i regi av sekretariatet.

Posten for opplæring tar høyde for at tre medlemmer kan delta på minst én sentral konferanse eller andre opplæringstiltak (alternativt at noen deltar på flere kurs/konferanser), samt at alle deltar på vårkonferansen og opplæring av nye kontrollutvalg (høstkonferansen) i regi av Temark i 2019.

Til disposisjon for kontrollutvalget omfatter alle utgifter som ikke faller inn under de andre postene, som f.eks. abonnement på Kommunerevisoren og medlemskontingent i Forum for Kontroll og Tilsyn. Denne posten har tidligere også omfattet selskapskontroller, men disse er nå lagt inn som en del av overføringene til revisjonen (se eget punkt om dette). Til disposisjon for kontrollutvalget foreslås til kr 8 000.

Revisjon og sekretariat

Gjerstad kommune har valgt å delta i to interkommunale selskaper for å løse kontroll-, tilsyns- og revisjonsoppgavene. Dette er Aust-Agder Revisjon IKS for revisjonsoppgaver og Agder og Telemark kontrollutvalgssekretariat IKS (Temark) for sekretariatsoppgaver. For begge disse selskapene er det representantskapet som vedtar det endelige budsjettet og fordelingen av dette på medlemskommunene.

Aust-Agder Revisjon IKS gjennomførte en større omlegging av sin modell for beregning av kommunenes/medlemmenes tilskudd til revisjonsselskapet fra 2018. Den nye modellen bruker faktisk/planlagt tidsforbruk i kommunen som en vesentlig faktor for beregningen av tilskuddet. I tillegg vil selskapet gjennom den nye modellen spesifisere og dermed synliggjøre ressursene som brukes til ulike oppgaver overfor kommunen. Selskapskontroll er vedtatt lagt inn i revisjonstilskuddet sammen med forvaltningsrevisjon, istedenfor å videreføre tidligere praksis med egen fakturering av selskapskontroll. Ikke alle selskapskontroller regnes som rene revisjonsoppgaver som må utføres av revisjonen, men det har vært tradisjon for at også disse utføres av Aust-Agder Revisjon IKS for Gjerstad kommune. Budsjettet baserer seg på vedtatte planer for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll, som igjen er laget på bakgrunn av lovkrav og behovet for slike revisjoner og kontroller i Gjerstad kommune.

Representantskapet til Aust-Agder Revisjon IKS vil vedta fordelingen av selskapets kostnader mellom medlemskommunene i september 2018. Vi presiserer derfor at summene i saken er anslag. Endelig vedtak i Aust-Agder Revisjon IKS' representantskap vil bli oversendt til kommunen. Tilskuddet er bygd opp på følgende måte:

Tilskuddsart:	Bud. 2018	Bud. 2019
Lovpålagt finansiell revisjon:	119 700	123 500
Særattestasjoner og bistand:	88 200	91 000
KU-arbeid, møtevirksomhet og bistand overfor KU:	31 500	32 500
Forvaltningsrevisjon og selskapskontroll:	189 000	260 000
Andel felleskostnader:	81 600	82 500
SUM tilskudd fra Gjerstad kommune:	510 000	589 500
Avrundet til hele 1 000 i budsjett:	510 000	589 000

For Agder og Telemark kontrollutvalgsekretariat IKS er også budsjettetallet for 2019 et anslag. Endelig vedtak i Temarks representantskap i november 2018 vil bli oversendt til kommunen. Anslaget er derfor oppgitt av selskapet under forutsetning om godkjenning i representantskapet.

Budsjett for kontroll, tilsyn og revisjon 2019 kan spesifiseres som følger:

	Regnskap	Budsjett	Bud.forslag
	2017	2018	2019
KONTROLLUTVALGET			
Møtegodtgjørelse mv.	14 934	15 000	16 000
Kurs/opplæring (inkl. reise)	4 067	36 000	38 000
Til disposisjon for kontrollutvalget	2 600	5 000	8 000
Sum KU	21 601	56 000	62 000
Sekretariat – Temark IKS	80 800	83 000	86 000
REVISJON			
Tilskudd Aust-Agder Revisjon IKS	394 000	510 000	589 000
SUM KONTROLLVIRKSOMHET	496 401	649 000	737 000

Sekretariatet gjenntar at vi må ta forbehold om vedtak i representantskapene i Aust-Agder Revisjon IKS og i Temark om tilskudd til hhv. revisjonen og sekretariatet.

Det er kontrollutvalget som innstiller på budsjett for kontroll, tilsyn og revisjon i kommunen til kommunestyret. Innstillingen skal derfor gå direkte til kommunestyret via formannskapet, dvs. den skal legges ved når budsjettet oversendes fra rådmannen til formannskapet og fra formannskapet til kommunestyret.

Vurdering fra sekretariatet:

Etter sekretariatets vurdering vil det være nødvendig med en ramme på kr 737 000 for kontroll, tilsyn og revisjon for Gjerstad kommune for 2019.

Gjerstad kontrollutvalg har behandlet saken i møte 26.09.2018 sak 22/18

Møtebehandling

Sekretær Benedikte Muruvik Vonen orienterte om forslag til budsjett for 2019 og svarte på spørsmål.

Votering

Enstemmig for forslag til vedtak.

Vedtak

Kontrollutvalget innstiller følgende til kommunestyret:

Kommunestyret vedtar forslag til budsjett 2019 for kontroll, tilsyn og revisjon i Gjerstad kommune med en ramme på kr 737 000.

Kontrollutvalget sitt budsjettforslag skal følge budsjettsaken til kommunestyret via formannskapet.

RETT UTSKRIFT

DATO 28.september 2018

Vedlegg 6 Gebyrer/leiepriser/tomtekostnader i Gjerstad kommune 2019

6.1 Utleie 2019

Leiligheter							
Standard	Pris	Beskrivelse					
1	kr 1 000,00	Behov for renovering					
2	kr 2 000,00	Tilfredsstillende standard					
3	kr 3 000,00	god standard/pusset opp					
4	kr 3 500,00	Nybygg/totalrenovert					
4a	kr 3 700,00	Nybygg inkl. hvitevarer					
Pris m2	kr 60,00		Standard	Areal	mnd 2018	mnd 2019	Endr.% 2019
Kamperhaug 4			4	53	4930	6 680	35 %
Kamperhaug 6			4	53	4930	6 680	35 %
Kamperhaug 8			4	53	4930	6 680	35 %
Kamperhaug 7A			3	50	4930	6 000	22 %
Kamperhaug 7B			3	50	4930	6 000	22 %
Kamperhaug 7D			3	58	5751	6 480	13 %
Kamperhaug 7C			3	58	5751	6 480	13 %
Kamperhaug 25 h. etg			2	90	6573	7 400	13 %
Kamperhaug 25 Kjeller			2	55	5751	5 300	-8 %
Hoppehagen 40			2	63	4930	5 780	17 %
Hoppehagen 38			2	63	4930	5 780	17 %
Hoppehagen 42			2	63	5751	5 780	1 %
Hoppehagen 44			2	63	5751	5 780	1 %
Hoppehagen 22			2	60	6573	5 600	-15 %
Hoppehagen 22			2	60	6573	5 600	-15 %
Hoppehagen 22			2	60	6573	5 600	-15 %
Hoppehagen 22			2	60	6573	5 600	-15 %
Hoppehagen 20			2	60	6573	5 600	-15 %
Hoppehagen 20			2	60	6573	5 600	-15 %
Hoppehagen 16A			4	65	6573	7 400	13 %
Hoppehagen 16C			4	65	6573	7 400	13 %
Hoppehagen 18A			4	65	6573	7 400	13 %
Hoppehagen 18B			2	65	4108	5 900	44 %
Klokkargården 27			3	68	6573	7 080	8 %
Klokkargården 25			3	56	5751	6 360	11 %
Klokkargården 24			2	90	6573	7 400	13 %
Klokkargården 49			3	77	7395	7 620	3 %
Klokkargården 53			3	77	7395	7 620	3 %
Klokkargården 51			3	77	7395	7 620	3 %
Gjerstadveien 1309			2	55	5751	5 300	-8 %
Gjerstadveien 1311			2	80	6573	6 800	3 %
Gjerstadveien 1313			2	80	6573	6 800	3 %
Langvei 42			4	40	5 751	5 900	3 %
Langvei 44			4	40	5 751	5 900	3 %
Brokelandsheia Terrasse 13			3	82	7395	7 920	7 %
Brokelandsheia Terrasse 27			3	82	7395	7 920	7 %
Lindvollheia 1			3	75	7395	7 500	1 %
Tuftene 13			3	87	7395	8 220	11 %
Gamle Sørlandske 1300			2	90	6573	7 400	13 %
Sandkleivveien 5			2	90	6573	7 400	13 %
Lindvollheia 54 A			4a	75	Ny 2018	8 200	
Lindvollheia 54 B			4a	75	Ny 2018	8 200	
Lindvollheia 54 C			4a	75	Ny 2018	8 200	
Lindvollheia 54 D			4a	75	Ny 2018	8 200	
Brokelandsheia 44			3	59	5751	6 540	14 %
Brokelandsheia 42			3	64	6573	6 840	4 %
Brokelandsheia 40			3	64	6573	6 840	4 %
Brokelandsheia 38			3	64	6573	6 840	4 %
Brokelandsheia 36			3	64	6573	6 840	4 %
Brokelandsheia 34			3	59	5751	6 540	14 %

	Standard	Areal	Kr/mnd 2018	Kr/mnd 2019	Endring i % 2019
Hoppehagen (Husleie)					
Paviljong 1					
Hoppehagen 26 - H0101	2	57	4930	5 420	10 %
Hoppehagen 26 - H0102	2	57	4930	5 420	10 %
Hoppehagen 26 - H0103	2	57	4930	5 420	10 %
Hoppehagen 26 - H0104	2	57	4930	5 420	10 %
Hoppehagen 26 - H0105	2	57	4930	5 420	10 %
Paviljong 2					
Hoppehagen 24 - H0101	2	57	4930	5 420	10 %
Hoppehagen 24 - H0102	2	57	4930	5 420	10 %
Hoppehagen 24 - H0103	2	57	4930	5 420	10 %
Hoppehagen 24 - H0104	2	57	4930	5 420	10 %
Hoppehagen 24 - H0105	2	57	4930	5 420	10 %
Paviljong 3					
Hoppehagen 30 - H0101	2	69	5751	6 140	7 %
Hoppehagen 30 - H0102	2	69	5751	6 140	7 %
Hoppehagen 30 - H0103	2	69	5751	6 140	7 %
Hoppehagen 30 - H0104	2	69	5751	6 140	7 %
Hoppehagen 30 - H0105	2	69	5751	6 140	7 %
Hoppehagen 30 - H0106	2	69	5751	6 140	7 %
Hoppehagen 30 - H0107	2	69	5751	6 140	7 %
Hoppehagen 30 - H0108	2	69	5751	6 140	7 %
Hoppehagen 32	2	55	5751	5 300	-8 %
Hoppehagen 34	2	55	5751	5 300	-8 %
Hoppehagen 36	2	55	5751	5 300	-8 %
Hoppehagen (Stipulerte strømutgifter)					
Hoppehagen 26 - H0101		Kr/mnd	893	923	3,4 %
Hoppehagen 26 - H0102		Kr/mnd	893	923	3,4 %
Hoppehagen 26 - H0103		Kr/mnd	893	923	3,4 %
Hoppehagen 26 - H0104		Kr/mnd	893	923	3,4 %
Hoppehagen 26 - H0105		Kr/mnd	893	923	3,4 %
			893	923	3,4 %
Hoppehagen 24 - H0101		Kr/mnd	893	923	3,4 %
Hoppehagen 24 - H0102		Kr/mnd	893	923	3,4 %
Hoppehagen 24 - H0103		Kr/mnd	893	923	3,4 %
Hoppehagen 24 - H0104		Kr/mnd	893	923	3,4 %
Hoppehagen 24 - H0105		Kr/mnd	893	923	3,4 %
			893	923	3,4 %
Hoppehagen 30 - H0101		Kr/mnd	893	923	3,4 %
Hoppehagen 30 - H0102		Kr/mnd	893	923	3,4 %
Hoppehagen 30 - H0103		Kr/mnd	893	923	3,4 %
Hoppehagen 30 - H0104		Kr/mnd	893	923	3,4 %
Hoppehagen 30 - H0105		Kr/mnd	893	923	3,4 %
Hoppehagen 30 - H0106		Kr/mnd	893	923	3,4 %
Hoppehagen 30 - H0107		Kr/mnd	893	923	3,4 %
Hoppehagen 30 - H0108		Kr/mnd	893	923	3,4 %
Hoppehagen 32		Kr/mnd	1 033	1 068	3,4 %
Hoppehagen 34		Kr/mnd	1 033	1 068	3,4 %
Hoppehagen 36		Kr/mnd	1 033	1 068	3,4 %
Innleide omsorgsboliger for utleie					
Hoppehagen 4	3	59	6926	6 540	-6 %
Hoppehagen 6	3	59	6926	6 540	-6 %
Hoppehagen 8	3	59	6926	6 540	-6 %
Hoppehagen 14	3	59	6926	6 540	-6 %
Hoppehagen 12	3	59	6926	6 540	-6 %
Hoppehagen 10	3	59	6926	6 540	-6 %

Lokaler/rom		Kr/mnd 2018	Kr/mnd 2019	Endring i % 2019	
Gymnastikksal (leie pr.gang)	Kr	497	514	3,40 %	
Klasserom, møterom, rom ved barnehager, kjøkken o.l. pris pr. rom pr. gang	Kr	334	345	3,40 %	
"Gamlebanken" Første etasje (leie pr.gang)	Kr	334	345	3,40 %	
"Gamlebanken" Andre etasje (leie pr.gang)	Kr	832	860	3,40 %	
Større arr. pris pr. døgn	Kr	1 661	1 717	3,40 %	
Gjerstadheimen					
Fysioterapeutene	Kr/m2	821	849	3,40 %	
Gjerstadsenteret		1 021	1 056	3,40 %	
Kommunestyresal (leie av sal pr.døgn)	Kr	788	815	3,40 %	
Leiepris av kontorlokaler pr. m2 pr. år for nye leieavtaler	Kr	980	1 013	3,40 %	
DIVERSE		Avg. 2018 eks. mva	Avg. 2019 eks. mva	Avg. 2019 inkl. mva	Økning i % 2019
Personalutleie					
Manuell arbeidskraft (salg av tjeneste)	kr/time	406	420	525	3,40 %
Renhold ved utleie	kr/time	406	420	525	3,40 %
Vaktmestertilsyn ved utleie	kr/time	406	420	525	3,40 %
Vilt - ettersøk	kr/time	270	279	349	3,40 %
Strøing for private inkl. strøsand	kr/time	942	974	1 218	3,40 %
Utleie av vaskemaskin til Coop	Pr. gang	56	58	72	3,40 %
Utleie av skuremaskin til Coop	Pr. gang	336	347	434	3,40 %
Broklandsheia, sprengstein. inntil 100m3 Minus 10% for entreprenører.	kr/m3	87	90	112	3,40 %
over 100 m3. Minus 10% for entreprenører.	kr/m3	63	65	81	3,40 %
Broklandsheia, sprengstein.Til næringsdrivende Broklandsheia	kr/m3	59	61	76,3	3,40 %
Betaling for kopiering og utarbeidelse av kart fastsettes etter priser som er utarbeidet ved teknisk etat. Prisene kan variere fra oppdrag til oppdrag avhengig av tidsbruk og mengde.					
* Når utleie av lokalene er hovedinntekt, kommer vask av de samme lokalene som et tillegg, og skal da ikke faktureres med m.v.a.					
** Det er tre bedrifter/institusjoner som er tilknyttet alarmsentralen. Det er Bjordammen AS, Gjerstad sparebank og Gjerstad kirke.					

6.2 Kommunale gebyrer 2019

-Husholdnings-renovasjon - Årsgebyr								
Type abonnent	Antall abonnent	Volum dunk/ tømme-frekvens	Avg. 2018 eks. mva	2019 Fast del	2019 Volum del	Avg. 2019 eks. mva	Avg. 2019 inkl. mva	Økning i % 2019
140 - Standard	1	140/ 2.uke	3 000	1 450	1 450	2 900	2 900,00	-3,3 %
140 - lite	1	140/ 4.uke	2 250	1 450	725	2 175	2 175,00	-3,3 %
240 - stort	1	240/ 2.uke	4 300	1 450	2 710	4 160	4 160,00	-3,3 %
370 - x stort	1	370/ 2.uke	5 700	1 450	4 130	5 580	5 580,00	-2,1 %
660 - xx stort	1	660/ 2.uke	9 900	1 450	8 155	9 605	9 605,00	-3,0 %
Samarbeid abonnement								
140	2	140/ 2.uke	2 250	1 450	725	2 175	2 175,00	-3,3 %
240	2	240/ 2.uke	2 900	1 450	1 355	2 805	2 805,00	-3,3 %
240	3	240/ 2.uke	2 433	1 450	904	2 354	2 354,00	-3,2 %
370	2	370/ 2.uke	3 600	1 450	2 065	3 515	3 515,00	-2,4 %
370	3	370/ 2.uke	2 900	1 450	1 377	2 827	2 827,00	-2,5 %
370	4	370/ 2.uke	2 550	1 450	1 033	2 483	2 483,00	-2,6 %
660	2	660/ 2.uke	5 700	1 450	4 078	5 528	5 528,00	-3,0 %
660	3	660/ 2.uke	4 300	1 450	2 719	4 169	4 169,00	-3,0 %
660	4	660/ 2.uke	3 600	1 450	2 039	3 489	3 489,00	-3,1 %
660	5	660/ 2.uke	3 180	1 450	1 631	3 081	3 081,00	-3,1 %
660	6	660/ 2.uke	2 900	1 450	1 359	2 809	2 809,00	-3,1 %
660	7	660/ 2.uke	2 700	1 450	1 165	2 615	2 615,00	-3,1 %
Årsgebyr hytte- fritidseiendommer								
Kategori			Avg. 2018 eks. mva	Fast del 2019	Volum del 20	Avg. 2019 eks. mva	Avg. 2019 inkl. mva	Økning i % 2019
A			1575	725	800	1 525	1 906,25	-3 %
B			1265	725	500	1 225	1 531,25	-3 %
C			905	725	150	875	1 093,75	-3 %
Leie Sorteringsbu						400	500,00	
Fradrag for kompost: (Volum-modellen)						-284	-355	
					Avg. 2018 eks. mva	Avg. 2019 eks. mva	Avg. 2019 inkl. mva	Økning i % 2019
							25 %	
Vann								
Påkoblingsgebyr				Kr/gang	400	400	500	0 %
Kategori 1 - 0 til 99 m2 - Stipulert forbruk *				Kr	1 844	1 962	2 453	6,4 %
Kategori 2 - 100 til 150 m2 - Stipulert forbruk *				Kr	2 865	3 048	3 810	6,4 %
Kategori 3 - 151 til 250 m2 - Stipulert forbruk *				Kr	4 584	4 877	6 096	6,4 %
Kategori 4 - Over 250 m2 - Stipulert forbruk *				Kr	5 730	6 096	7 620	6,4 %
Abonnementsgebyr - private *				Kr	1 664	1 891	2 363	13,6 %
Abonnementsgebyr - næring og offentlige *				Kr	3 328	3 781	4 727	13,6 %
Vannmåler *				kr/m3	14,32	15,24	19,05	6,40 %
Abonnenter med egen trykkøkningsstasjon *				Inntil 50% reduksjon på forbruksdelen etter søknad				
* Endring om ny VA forskrift med tilhørende gebyrregulativ blir vedtatt								
Avløp								
Påkoblingsgebyr				Kr/gang	400	400	400	
Kategori 1 - 0 til 99 m2 - Stipulert forbruk *				Kr	3 175	3 557	4 446	12,0 %
Kategori 2 - 100 til 150 m2 - Stipulert forbruk *				Kr	4 933	5 525	6 907	12,0 %
Kategori 3 - 151 til 250 m2 - Stipulert forbruk *				Kr	7 893	8 841	11 051	12,0 %
Kategori 4 - Over 250 m2 - Stipulert forbruk *				Kr	9 866	11 051	13 813	12,0 %
Abonnementsgebyr - private *				Kr	2 728	3 224	4 031	18,2 %
Abonnementsgebyr - næring og offentlige *				Kr	5 687	6 722	8 403	18,2 %
Vannmåler *				kr/m3	24,66	27,63	34,54	12,0 %
* Endres til ny gebyrregulativ om forslag til ny VA forskrift blir vedtatt								

Slam (abonnenter som ikke er koblet til kommunalt avløp)		Avg. 2018 eks. mva	Avg. 2019 eks. mva	Avg. 2019 inkl. mva	Økning i % 2019
Helårs:					
Årsgebyr slamavskiller inntil 4m ³ /tømmefrekvens 24	Kr	1 080	1 080	1 350	0 %
Årsgebyr tett tank inntil 4 m ³ /tømmefrekvens 12 mnd	Kr	2 160	2 160	2 700	0 %
Fritid:				0	
Årsgebyr slamavskiller inntil 4m ³ /tømmefrekvens 48 mnd	Kr	540	540	675	0 %
Årsgebyr tett tank inntil 4m ³ /tømmefrekvens 12 mnd	Kr	2 160	2 160	2 700	0 %
Ekstratømming utover årsgebyr:				0	
Nødtømming	pr. gang	1 950	1 950	2 438	0 %
Ekstra tømming	m ³	540	540	675	0 %
Bomtut	pr gang	500	500	625	Ny 2019
- Feiing					
Årsgebyr 1 røykløp, behovsprøvd fra 2019	Kr	240	244	305	1,7 %
Feiing av ekstra pipe/pipeløp på samme eiendom		240	244	305	1,7 %
Andre tjenester faktureres direkte fra Østre Agder Brannv					

6.3 Tomter 2019

Næringstomter		AVG. 2018	Avg. 2019	Økning i % 2019
NÆRINGSTOMTER. RENSTØL	Kr/m2	258	258	0,0 %
NÆRINGSTOMTER. BROKELANDSHEIA				
Utenfor sentrumsområde				
Tomt m/teknisk anlegg (Utenfor sentrumsområde)	Kr/m2	281	281	
Pris pr. m ² netto tomteareal for grovplanert tomt med vei, vann og	Kr/m2	427	427	
Innenfor sentrumsområde				
"Følgende regler og satser legges til grunn for fastsetting av priser på tomtene i sentrumsområdet på Brokelandsheia :				
1. Pris pr. m ² netto tomteareal for råtomt med vei, vann og avløp fram til tomtegrensa.	Kr/m2	281	281	
2. Pris pr. m ² netto tomteareal for grovplanert tomt med vei, vann og avløp fram til tomtegrensa.(GK avgjør om opparbeidet tomt skal selges)	Kr/m2	454	454	
3. Utgiftene til opparbeidelse av fellesanleggene settes til: (Areal = tomteareal).	Kr/m2	541	541	
4. Rådmannen vurderer i hvert enkelt tilfelle hvor mye areal tomtekjøper må erverve og hvor mye vedkommende, ut fra en kost/nyttevurdering, må bekoste av fellesanleggene for at punkt 2 skal innfries.				
6. Kontraktstidspunktet skal danne grunnlaget for prisfastsetting av tomtene.				
7. Tomter som ikke allerede er grovplanert, selges i hovedsak som råtomt innenfor og utenfor sentrumsområdet.				
8. Det gis rom for forhandlinger på pris utenfor sentrumsområdet hvis kjøper selv ønsker å bygge ut VVA				
Boligtomter		AVG. 2018	Avg. 2019	Økning i % 2019
TOMTESALG				
Hageroa felt "C" (selveier)				
Tomt nr.1. (Refusjon vei, vann og kloakk)		77 488	77 488	
Tomt nr. 2 og 3. (Refusjon vei, vann og kloakk)		116 230	116 230	
Grunnpris kr/m2		10	10	
Lindtjenn boligfelt				
Tomt nr 6 (ca.1,1 daa), 14 (ca.1,1 daa)		231 063	231 063	
Lindvollheia boligfelt (gjenværende tomter)				
Tomt nr 5		251 209	251 209	
Lindvoldheia boligfelt byggtrinn II				
I tillegg kommer kostnader for oppmåling, påkobling V/A samt kostnader ved tinglysing				
Tomt nr 16,17,23,26 og 31		397 128	397 128	
Tomt nr 24 og 25		329 170	329 170	
I tomtekostnadene ligger: Grunn- og feltkostnader frem til og med tinglyst målebrev. I tillegg til tomtepris kommer gebyr for tinglysing av skjøte og dokumentavgift til staten, samt påkoplingsavgifter for vann og avløp. Ved salg av tomter på festegrund, opprettes ikke nye festekontrakter. Salg (utstedelse av skjøte) av disse tomter håndteres av Opplysningsvesenets fond. Kommunen vil være behjelpelig med å formidle kontakt.				

6.4 Plan, bygg og eiendom 2019

Gebyrer (avgiftsfrie)				
Lov om planlegging og byggesaksbehandling, endret sist ved lov av 25. Juni 2010 nr 48		Avg. 2018	Avg. 2019	Økning i % 2019
Tomter				
For fradeling av byggetomter i uregulert område		3 702	3 828	3,4 %
For fradeling av tilleggstomter i uregulert område		1 236	1 278	3,4 %
For fradeling av tomter i regulert område hvor tomtearrondering ikke Når tomtearrondering er fastsatt i reguleringsplan/bebyggelsesplan		3 084	3 189	3,4 %
Reguleringsplaner				
For behandling av private forslag til regulerings- og bebyggelsesplaner		10 748	19 749	83,7 %
I tillegg betales det pr. tomt		1 206	1 247	3,4 %
For vesentlige endring av regulerings- eller bebyggelsesplaner			19 749	NY 2019
For mindre endring av regulerings- eller bebyggelsesplaner		6064	6 270	3,4 %
Tiltak som krever søknad og tillatelse etter § 20-3 i PBL				
Boliger/fritidsbolig				
For saksbehandling/kontroll med eneboliger/fritidsbolig		5 834	8 500	45,7 %
For saksbehandling/kontroll med eneboliger med hybelleilighet		7 408	9 000	21,5 %
For saksbehandling/kontroll med rekkehus og flerboliger betales pr. boenhet		5 109	5 283	3,4 %
(Ved utvidelser betales i henhold til satsene, dog slik at gebyret ikke overstiger satsene som er fastsatt for nybygg. Når garasje inngår i søknaden betales ikke tillegg for denne.				
Næringsbygg				
For nybygg, tilbygg og påbygg betales gebyr etter arbeidets		2 466	2 550	3,4 %
Trinn				
1: 0 til 200 m2		92	96	3,4 %
2: 200 til 600 m2		72	75	3,4 %
3. 601 og oppover		22	23	3,4 %
For underetasjer og etasjer over hovedplanet betales 50 % av				
Gebyret beregnes ved addering av pris for hvert trinn (fram til det trinn hvor arealet er plassert) med utgangspunkt i trinn 1.				
Driftsbygninger og andre landbruksbygg max. beløp		9 098	9 408	3,4 %
Veier og parkeringsarealer i henhold til § 20-2 jf 20-3 pkt.L) i PBL				
Omfattende arbeid		4 572	4 727	3,4 %
Mindre omfattende arbeid		2 518	2 604	3,4 %
Øvrige tiltak etter § 20-1 i PBL, eks skilt, reklame, gjerder m.m.		2 518	2 604	3,4 %
Tiltak som krever søknad og tillatelse etter § 20-4 i PBL				
Enkle tiltak som krever søknad etter § 20-4 i PBL		773	799	3,4 %
Øvrige tiltak som krever søknad etter § 20-4 i PBL		2 557	2 644	3,4 %
Tilsyn etter § 25-1 i plan- og bygningsloven:				
Tilsyn i byggesak		2 460	2 544	3,4 %
			0	
Dispensasjon § 19, 1-4 i PBL			0	
Dispensasjon fra område- eller detaljregulering			13 349	NY 2019
og bygningslovens § 19 eller fra bestemmelser i kommuneplanen, betales		6 397	6 614	3,4 %
For behandling av dispensasjon fra de øvrige bestemmelsene i plan- og bygningsloven samt fra TEK (teknisk forskrift), SAK (saksbehandling) og GOF (ansvarsrett) betales		6 397	6 614	3,4 %
			0	
Søknader om utslippstillatelse etter forurensingsforskriften			0	
For behandling, kontroll og befaring av søknader om enkeltutslipp i henhold til «Forskrifter for separate avløpsanlegg» betales:		1 922	5 500	186,2 %
Felles avløpsanlegg for hus og hytter			0	

	2 - 10		3 839	5 500	43,3 %
	10 - >		11 945	14 001	17,2 %
Gebyret beregnes etter det regulativet som gjelder når søknaden					
Betalingstidspunkt					
Endring av betalingssatsene					

Landbruk					
Deling av landbrukseiendom (etter jordloven)			2 000	2 000	0,00 %
Konsesjonsbehandling med føring fra delings sak			2 000	2 000	
Øverige konsesjonssaker			5 000	5 000	
FESTEAVGIFTER			Kr/år 2018	Kr/år 2019	Økning i % 2019
Festeavgift, graver (10 årsavtaler med anledning til forlengelse inntil 60 år)		Kr/år	400	400	
Festeavgift, boligtomter (Brukes ved regulering av eksisterende leieavtale)			3 039	3 039	
GEBYR FOR ARBEID ETTER MATRIKKELLOVEN (lovens § 32, forskriftene § 16) fastsettes som følger:			AVG 2018	AVG 2019	Økning i % 2019
1. ETABLERING AV MATRIKKELENHET					
a. Etablering av grunneiendom og festegrunn					
areal fra 0 - 100 m ² (inkludert punkt feste)			9 353	9 353	0,0 %
areal fra 101 - 500 m ²			12 772	12 772	
areal fra 501 - 2000 m ²			15 165	15 165	
areal fra 2001 m ² - økning pr. påbegynt daa			1 248	1 248	
Ved fradeling av flere tilgrensende tomter samtidig, betales 90% av satsene for den 4. t.o.m. den 10.tomten, og 80% av satsene f.o.m. den 11. tomten					
b. Etablering av grunneiendom uten oppmåling					
			3 461	3 461	
c. Oppretting av grunneiendom og festegrunn som skal nyttes til					
areal fra 0 - 100 m ²			5 488	5 488	
areal fra 101 - 500 m ²			7 485	7 485	
areal fra 501 - 2000 m ²			9 979	9 979	
areal fra 2001 m ² - økning pr. påbegynt daa			1 248	1 248	
d. Oppmåling av uteareal på eierseksjon brukes punkt 1b.					
Beløpet er pr. eierseksjon som har tilleggsareal					
e. Festegrunn som skal bli grunneiendom.					
Der målebrev foreligger brukes gebyr for 2 daa tomt med 75 % reduksjon. Der det er punkt feste eller ikke er målebrev brukes pkt. 1a. Ved overgang fra punkt feste til festegrunn med definert areal brukes 1a.					
f. Etablering av anleggseiendom					
Gebyr som for opprettelse av grunneiendom. Gebyret beregnes ut fra anleggseiendommens grunnflate.					0,00 %
areal fra 0 - 2000 m ²			4 012	4 012	
areal fra 2001 m ² - økning pr. påbegynt da			3 598	3 598	
g. Registrering av jordsameie					
Gebyr for registrering av eksisterende jordsameie faktureres etter medgått tid.					
Minstegebyr			6 236	6 236	

h. Opprettelse av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning				
Gebyr etter henholdsvis 1.a, 1.b, 1.d eller 1.e + kr 2000,- (tidligere midlertidig forretning der måling kommer senere)				
i. Større landbrukseiendommer og lignende				
Større landbrukseiendommer og lignende (over 100 da) som ikke skal utbygges kan slippe oppmåling og merking. Det er en forutsetning at grensene er klare i marka og på kart. Det kan også være mulig å merke og måle bare det som er uklart (forskr. § 42). Arbeidet faktureres etter medgått tid. Minimum det en tomt på 2 daa koster.				
2. AVBRUDDIOPPMÅLINGSFORRETNING ELLR MATRIKULERIN				
Gebyr for utført arbeid når saken blir trukket før saken er fullført,				
3. GRENSEJUSTERING				
a. Grunneiendom, festegrunn og jordsameie.				
Ved grensejustering er regelen at netto avgitt eller tilført areal til involverte matrikkelenheter ikke kan overstige 5%, ellr maksimalt 0,5 dekar. I tillegg kan ingen enhet avgi brutto areal som i sum overstiger 20% av enhetens areal før justering.				
areal fra 0 - 250 m ²		5 488	5 488	
areal fra 251 - 500 m ²		7 485	7 485	
b. Anleggseiendom				
For anleggseiendom kan volumet justeres med inntil 5% av anleggseiendommens volum, men den maksimale grensen settes til 1000 m ² . Kr 10.000,- + kr 25,- pr. m ²				
Gebyret beregnes ut fra endringen i anleggseiendommens				
4. AREALOVERFØRING.				
a. Grunneiendom, festegrunn og jordsameie.				
Gebyr blir tilsvarende 1.a. Etablering av matrikkelenhet.				
Partene får her en oppgave å ordne erklæring om frafall av pant, heftelser og andre gjøremål som vedrører den aktuelle parsellen.				
b. Anleggseiendom				
For anleggseiendom kan volum som skal overføres fra en matrikkelenhet til en annen, - ikke være registrert på en tredje matrikkelenhet. Volum kan kun overføres til en matrikkelenhet dersom vilkårene for sammenføring er til stede. Matrikkelenheten skal utgjøre et sammenhengende volum. Kr 16000,- + 25,- kr pr. m ² ved areal opp til 500 m ² . For areal over dette settes gebyret tilsvarende pkt. 1.d med et påslag på 30%. Gebyret beregnes ut fra endringen i anleggseiendommens grunnflate.				
5. KLARLEGGING AV EKSISTERENDE GRENSE DER GRENSEN				
For inntil 2 pkt		3 491	3 491	
For overskytende grenspunkt, pr. punkt		517	517	
Maksimalt gebyr ikke høyere enn fullt gebyr etter pkt. 1				
6. KLARLEGGING AV EKSISTERENDE GRENSE DER GRENSEN				
For inntil 2 punkt		5 987	5 987	
For overskytende grenspunkt, pr. punkt		1 497	1 497	
Gebyr for klarlegging av rettigheter faktureres etter medgått tid. Når hele tomten måles opp settes gebyret ikke høyere enn etter pkt.1.				
7. REGISTRERING AV PRIVAT GRENSEAVTALE.				
Gebyr fastsettes etter medgått tid.				
8. MATRIKKELFØRING FOR ANDRE.				

Matrikkelføring for vegvesen, jordskifteretten, domstolene og andre faktureres etter medgått tid. Minimumsgebyr er på 25% av tomt på 2 daa.				
9. URIMELIG GEBYR.				
Dersom gebyret åpenbart er urimelig i forhold til de prinsipper som er lagt til grunn, og det arbeidet og de kostnadene kommunen har hatt, kan enhetsjefen eller den han/hun har gitt fullmakt, av eget tiltak fastsette et passende gebyr.				
Fullmaktshaver kan under samme forutsetninger og med bakgrunn i grunnlagt søkand fra den som har fått krav om betaling av gebyr, fastsette et redusert gebyr.				
10. UTSTEDELSE AV MATRIKKELBREV.				
Matrikelbrev inntil 10 sider		218	218	
Matrikelbrev over 10 sider		437	437	
Endring i maksimalsatsene reguleres av Statens kartverk i takt med den årlige kostnadsutviklingen.				
11. TIMEPRIS				
For arbeider hvor det ikke passer å bruke faste satser, er timeprisen		873	873	
12. BETALINGSTIDSPUNKT.				
Som hovedregel kreves gebyret etterskuddsvis.				
13. FORANDRINGER I GRUNNLAGET FOR MATRIKKELFØRING				
Gjør rekvisenten under sakens gang forandringer i grunnlaget for matrikkelføring av saken, opprettholdes likevel gebyret.				
ANDRE GEBYRER OG PRISER				
14. SEKSJONERING.				
Der ikke befaring er nødvendig 3 x rettsgebyr				
Der befaring er nødvendig 5 x rettsgebyr (som før: lovbestemt).				
15. KARTDATAPRISER				
(Som før: Geovekst priskalkulator)				
Tinglysningsbegyr vil til vanlig komme i tillegg				
VINTERFORSKRIFT				
Forskrift om unntak fra tidsfrister i saker som krever oppmålingsforretning i GJERSTAD kommune				
Fastsatt av Gjerstad kommunestyre 16.12.2009 med hjemmel i forskrift 26. Juni 2009 nr 864 om eiendomsregistrering (matrikkelforskriften) § 18 tredje ledd				
§ 1. Formål				
Hensikten med forskriften er å utsette fristen for gjennomføring av oppmålingsforretning i vinterhalvåret.				
§ 2. Utsatt tidsfrist for gjennomføring av oppmålingsforretning.				
Tidsfristen som er fastsatt i matrikkelforskriften § 18 første ledd løper ikke i perioden 1.november til 25.april.				
§ 3. Ikrafttreden.				
Denne forskrift trer i kraft samme dato som den blir kungjort i Norsk Lovtidende				